

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Περιοδική έκδοση της Ενώσεως Εισαγγελέων

Όσοι το χάλκεον χέρι
βαρύ του φόβου αισθάνονται
ζυγόν δουλείας ας έχωσι.
Θέλει αρετήν και τόλμην
η ελευθερία.

(α. καλβος)

(Από την οδή του «Εις Σάμον»)

ετος 16ο
Αριθ. Φύλλου 61

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2003

γραφεία: Οδός Ευελπίδων - Συγκρότημα Δικαστικών Κτιρίων
Κτίριο 16 - Γραφείο 413- Τηλ. 210.82.22.548 - 210.82.54.211- FAX 210.82.54.211

Η ΙΗ' Ετήσια Τακτική Συνέλευση

Με τη συμμετοχή μεγάλου αριθμού συναδέλφων από την Αθήνα και την επαρχία πραγματοποιήθηκε στις 8-12-2002 η ΙΗ' ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Ενώσεώς μας, στην αίθουσα τελετών του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, η οποία για άλλη μια χρονιά ευγενικά μας παραχωρήθηκε. Την συνέλευσή μας τίμησαν με την παρουσία τους ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Φίλιππος Πετσάληνικος, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Ευάγγελος Κρουσταλάκης, ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Γεώργιος Κάππος, ανώτατοι δικαστικοί λειτουργοί, εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων, οι εκπρόσωποι των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς, οι πρόεδροι και γενικοί γραμματείς των λοιπών δικαστικών ενώσεων.

Το πρώτο, πανηγυρικό μέρος της συνελεύσεως άρχισε με εισαγωγική ομιλία του Προέδρου της Ενώσεως κ. Βασιλείου Μαρκή, Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, ενώ αμέσως μετά το λόγο έλαβε ο κ. Υπουργός Δικαιοσύνης. Οι ομιλίες του κ. Προέδρου και του κ. Υπουργού δημοσιεύονται σε άλλες στήλες. Εν συνεχεία μίλησαν ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Γεώργιος Κάππος, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Ευάγγελος Κρουσταλάκης, ενώ χαιρετισμό απηύθυναν οι εκπρόσωποι των Πολιτικών Κομμάτων. Εκ μέρους του Κόμματος της Νέας Δημοκρατίας χαιρέτησε η Βουλευτής, πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Άννα Ψαρούδα-Μπενάκη, εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος ο κ. Τουμαζάτος, και εκ μέρους του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου ο

Πρόεδρος κ. Νίκος Κωνσταντόπουλος. Επκοηούθησαν χαιρετισμοί υπό της εκπροσώπου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών κ. Ευφροσύνης Κιάου και του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς κ. Ιωάννη Γιατράκου καθώς και υπό των προέδρων των αδελφών δικαστικών ενώσεων. Εν συνεχεία παρατέθηκε δεξίωση προς τιμήν των προσκεκλημένων και των συναδέλφων μελών της Ενώσεώς μας.

Στο δεύτερο μέρος διεξήχθησαν οι κύριες εργασίες της συνελεύσεως υπό την προεδρία του Αντεισαγγελέως του Αρείου Πάγου κ. Αθανασίου Καφίρη, (ανάγνωση εκθέσεως πεπραγμένων, έκθεση οικονομικού απολογισμού και προ-πολογισμού), ενώ έλαβαν το λόγο αρκετοί συνάδελφοι.

Η ΙΗ' Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση έκλεισε με την έκδοση του ακόλουθου ψηφίσματος:

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η ΙΗ' Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Ενώσεως Εισαγγελέων που συνήλθε στην Αθήνα στις 8-12-2002

Α) Διακηρύσσει ότι οι Έλληνες Εισαγγελείς απαιτούν την ουσιαστική αναβάθμιση του Εισαγγελικού κλάδου με

τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής των Εισαγγελιών της χώρας, την αύξηση των οργανικών θέσεων, την αποποινικοποίηση των ήσσονος σημασίας παραβάσεων, τη μηχανοργάνωση των υπηρεσιών και τη χορήγηση ηλεκτρονικών υπολογιστών σε όλους τους Εισαγγελείς.

Β) Εκτιμά ότι η αποτελεσματική και ταχεία απονομή της ποινικής δικαιοσύνης συνδέεται οπωσδήποτε με την αναβάθμιση του Εισαγγελικού κλάδου αλλά και την τροποποίηση και κατάργηση δικονομικών διατάξεων παρελκυστικών της εξέλιξης της ποινικής διαδικασίας.

Γ) Εκφράζει το καθολικό αίσθημα των συναδέλφων η επιλογή κατά την προαγωγή στη θέση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου να γίνεται από τους αντεισαγγελείς του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Δ) Απαιτεί την έκδοση της σχετικής Υπουργικής Απόφασης για την ίδρυση και λειτουργία της Δι-

καστικής Αστυνομίας.

Ε) Αξιώνει όπως αρχίσει το συντομότερο διάλογο για την ουσιαστική αναμόρφωση του μισθολογίου των Δικαστικών Λειτουργών, που θεσπίστηκε προ πενταετίας και

στη σελ. 4

Η ομιλία του Προέδρου της Ενώσεως κ. Βασιλείου Μαρκή

Το Δ.Σ. της ΕΝΩΣΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΩΝ σας ευχαριστεί γιατί ανταποκριθήκατε στη πρόσκληση να παραβρεθείτε στην ΙΗ' Τακτική Γενική Συνέλευσή μας.

Ιδιαίτερα χαιρετίζουμε με συγκίνηση την παρουσία των συνταξιούχων συναδέλφων, που μπορούμε εφέτος να κοιτάξουμε στα μάτια, αφού επιτέλους ευδωθήκαν οι προσπάθειες που από κοινού όλες οι Δικαστικές Ενώσεις, κατέβαλαν προκειμένου να ισχύσει και για τους δικαστικούς λειτουργούς ένα εκλογικευμένο και ικανοποιητικό σύστημα υπολογισμού των συντάξεων από την 1-1-2003.

Αποτελεί σχεδόν απαράβατο κανόνα η εισήγηση του Προέδρου του Δ.Σ. της ΕΝΩΣΗΣ μας να αρχίζει με μια εκτίμηση της κατάστασης που βρίσκεται η ποινική δικαιοσύνη στη χώρα μας. Και αυτό είναι φυσικό, αλλά και αναγκαίο αφού η ΕΝΩΣΗ μας, όπως και οι άλλες αδελφές δικαστικές ενώσεις, δεν είναι αμιγώς επαγγελματικό σωματείο, που να ασχολείται με συντηρητική αντίληψη για τα επαγγελματικά συμφέροντα των μελών της και μόνον.

Το ενδιαφέρον και η αγωνία μας προκύπτει από το ότι έχουμε ενστερνισθεί μια βασική αρχή. Ότι δηλαδή η δικαστική λειτουργία είναι αυτοσκοπός. Δεν υπάρχει για να μοιράζουμε μεταξύ μας τους ρόλους του δικαστή, του εισαγγελέα, ή του δικηγόρου, προκειμένου να εξασφαλι-

στούμε βιοποριστικά. Αυτό που προέχει είναι να υπάρχουν συνθήκες που επιτρέπουν την α π ο ν ο μ ή στους πολίτες ορθής, αποτελεσματικής και έγκαιρης ποινικής δικαιοσύνης.

Είναι η 5η συνεχής φορά που ως Πρόεδρος της ΕΝΩΣΗΣ ασχολούμαι με το ζήτημα και είναι τραγικό να διαπιστώνω ότι όσα είχα αναφέρει τη πρώτη φορά, θα μπορούσα να τα επαναλάβω και σήμερα, περιγράφοντας την κατάσταση. Τα χρόνια αυτά έχω αναφέρει ότι: «το ποινικό μας σύστημα έχει εξαντλήσει τη δυναμική και αποτελεσματικότητά του» και άλλοτε ότι: «πνέει τα λείσθια». Τα ίδια ακριβώς

στη σελ. 3

Η ομιλία του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Φίλιππου Πετσάληνικου

Είναι ιδιαίτερη η τιμή να χαιρετίζω ως Υπουργός Δικαιοσύνης την Ετήσια Γενική Συνέλευση της Ένωσης Εισαγγελέων. Πέραν της θεσμικής υποχρέωσης αισθάνομαι την προσωπική επιθυμία για επικοινωνία και διάλογο με τους εκπροσώπους των λειτουργών της δικαιοσύνης με στόχο την εξασφάλιση καλύτερης λειτουργίας των δικαστηρίων, τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών απονομής της δικαιοσύνης, την αντιμετώπιση υπαρχόντων προβλημάτων με την προώθηση αποτελεσματικών λύσεων.

Η εποχή μας χαρακτηρίζεται από ραγδαίες αλλαγές και εξελίξεις σε πολλούς τομείς, που δημιουργούν και στο χώρο της δικαιοσύνης, ειδικότερα στην ποινική δικαιοσύνη, αυξημένες υποχρεώσεις και πολλές απαιτήσεις. Ως χώρα, ως πολίτες και ως λειτουργοί της δικαιοσύνης καλούμαστε να ανταποκριθούμε

με επιτυχία στις νέες προκλήσεις.

Η αναβάθμιση του κράτους δικαίου, η ανάδειξη της αρχής της νομιμότητας, η ενδυνάμωση της προστασίας των δικαιωμάτων του πολίτη, η ταχύτητα απονομής της δικαιοσύνης, στη διαμορφούμενη κοινωνία της ανάπτυξης και χρήσης των νέων τεχνολογιών και των αυξημένων απαιτήσεων του σύγχρονου κοινωνικού βίου, αποτελούν και πρέπει να αποτελούν βασική προτεραιότητά μας.

Και αυτό γιατί, η ποσοτική μεταβολή της εγκληματικότητας, η διεθνοποίησή της, η διαμόρφωση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου ελευθερίας, δικαιοσύνης και ασφάλειας, θέτουν, με γνώμονα την αποτελεσματικότητα και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά του παρόντος και του μέλλοντος, την ανάγκη αναθεώρησης δεδομένων του ποινικού δικαίου αλλά και την αντιμετώπισή τους με σεβασμό στις δικαιικές και πολιτισμικές αξίες του ελληνικού και κατ' επέκταση του ευρωπαϊκού πολιτισμού. (Αναφέρω κυρίως στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

στη σελ. 2

Ο Χορός μας

Η Ετήσια Χοροεσπερίδα της Ένωσης θα πραγματοποιηθεί στις 9-3-2003, στο MUSIC HALL «ΕΠΟΧΕΣ» (Γιάννης Σπανός-Βίκυ Μοσχολιού και άλλοι καλλιτέχνες). Προσκλήσεις διατίθενται από το γραφείο της Ενώσεως. Τιμή: 35 ευρώ κατ' άτομο (πλήρες μενού και ποτά, αναψυκτικά).

Εισαγγελικά και μη

Το νέο έτος εισήλθε με ουσιαστική μείωση στις αποδοχές μας. Οι κρατήσεις για το Ταμείο Προνοίας επί των αναδρομικών αποδοχών αθλά και εκείνες επί του υπολογιζόμενου ως συντάξιμου πλέον επιδόματος, είχαν ως αποτέλεσμα να εμφανίσουν οι αποδοχές μας εντυπωσιακή μείωση. Είναι καιρός να αρχίσει ουσιαστικός διάλογος για την αναμόρφωση του μισθολογίου. Η Ένωση έχει ήδη αναλάβει σχετική πρωτοβουλία προς τον σκοπό αυτό.

Ανθρώπινα Δικαιώματα ή μήπως άκρατος φιλελεύθερος ατομικισμός; Με αφορμή τις διατάξεις της ΕΣΔΑ διατυπώνονται τελευταία απόψεις σύμφωνα με τις οποίες οι ποινικές δίκες, καθ' όλη αυτών τα στάδια, δύνανται να διεξάγονται δι' αντιπροσώπου και ότι άπαντα τα δικονομικά δικαιώματα δύνανται να ασκούνται χωρίς κανένα περιορισμό. Όσο η ρηθισμένη εφαρμογή των διατάξεων της ΕΣΔΑ είναι βέβαιο ότι προάγει τον νομικό μας πολιτισμό, άλλο τόσο είναι βέβαιο ότι η γενικεύσεις και οι αυθαίρετες ερμηνείες θα οδηγήσουν σε άτοπα και αδιέξοδα. Η ποινική δικαιοσύνη θα καταστεί προνόμιο της φιλελεύθερης ελίτ, η οποία θα αποστέλλει στα δικαστήρια τους αντιπροσώπους της και θα εμφανίζεται (ή θα εξαφανίζεται) όποτε κρίνει σκόπιμο, σύμφωνα με τις περί Δικαίου προσωπικές αντιλήψεις της και-προπάντων-τα ατομικιστικά συμφέροντά της. Η ποινική αξίωση της Πολιτείας θα εκμηδενισθεί. Και μπορεί μεν η ΕΣΔΑ να έχει υπερνομοθετική ισχύ, πλην όμως η ποινική αξίωση της Πολιτείας προβλέπεται και κατοχυρώνεται από το ίδιο το Σύνταγμα.

Η σύνδεσή μας με την Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών «NCEMCE», είναι βέβαιο ότι θα διευκολύνει τα μέγιστα το έργο μας. Σημειωτέον ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των συμμετεχόντων, τόσο χαμηλότερο θα είναι το κόστος της σχετικής σύνδεσης.

Ο Κ. Υπουργός Δικαιοσύνης, στην ομιλία του στην επίσημη γενική μας συνέλευση, διαβεβαίωσε ότι εντός του 2003 θα αρχίσει η χορήγηση ηλεκτρονικών υπολογιστών στους ήδη υπηρετούντες δικαστικούς λειτουργούς. Αναμένομεν. Ήδη παρήχθη το πρώτο δίμηνο και ηλεκτρονικούς υπολογιστές δεν είδαμε...

Ο υπερβολικός φόρτος εργασίας και το άγχος που προκαλεί, οδήγησαν μερικούς συναδέλφους, ευτυχώς ολίγους, στα νοσοκομεία. Ευχόμεθα ολοψύχως ταχεία ανάρρωση.

Η άποψη περί του ότι οι Ειρηνοδίκες απασχολούνται στις κατ' οίκον έρευνες «παράνομως», η οποία διατυπώνεται σε άρθρο της Ειρηνοδικού κ. Αγγελικής Δεμέστιχα στα τελευταία «ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΝΕΑ», δεν έχει βεβαίως νομικό έρεισμα.

ΣΠΥΡΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΤΗΣ

Ομιλία Υπουργού Δικαιοσύνης Φίλιππου Πετσάλνικου

από τη σελ. 1

και των ατομικών ελευθεριών). Ως εκ τούτου αναμφίβολα καθίσταται καιρός ο ρόλος των εισαγγελικών λειτουργιών στο νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται.

Εμπρακτική αναγνώριση του ρόλου και του κύρους του εισαγγελέα εκ μέρους της πολιτείας αποτελεί η θεσμική αναβάθμισή του με τις αναθεωρημένες συνταγματικές διατάξεις και τις πρόσφατες σχετικές ρυθμίσεις από τον εκτελεστικό νόμο του Συντάγματος (Ν.2993/2002). Μεταξύ άλλων δηλαδή προβλέπεται η συμμετοχή δύο αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου στο Ανώτατο Συμβούλιο και η συμμετοχή όλων των αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου στην Ολομέλειά του. Επίσης κατά συνταγματική επιταγή που υλοποιήθηκε με τον ίδιο νόμο στα υπηρεσιακά συμβούλια των δικαστικών υπαλλήλων μετέχουν και εισαγγελικοί λειτουργοί. Δημιουργούνται έτσι αυξημένες προσδοκίες από το εισαγγελικό σώμα και καλύτερες συνθήκες για την άσκηση του εισαγγελικού λειτουργήματος.

Με την πεποίθηση ότι ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο αναδεικνύει την αρχή της νομιμότητας σε όλη της την έκταση, ενδυναμώνει την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη και αναβαθμίζει το κράτος δικαίου στη χώρα μας διαμορφώνουμε νέες συνθήκες λειτουργίας της δικαιοσύνης.

Στον 21ο αιώνα η ελληνική δικαιοσύνη δεν μπορεί να πορευτεί με όρους του παρελθόντος. Χρειάζεται σύγχρονες υποδομές. Για την επίλυση λοιπόν του κτιριακού ζητήματος των δικαστηρίων σε όλη τη χώρα, έχουμε εκπονήσει πρόγραμμα ανέγερσης νέων δικαστικών μεγάρων και εκσυγχρονισμού των υφισταμένων, το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη, με ορίζοντα ολοκλήρωσης του 2004.

Η υλοποίηση του προγράμματος αυτού θα αλλάξει την εικόνα των χώρων, όπου απονέμεται η δικαιοσύνη.

Εκτός των κτιρίων που έχουν ήδη ολοκληρωθεί, όπως του Διοικητικού Πρωτοδικείου και του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης και της Κατερίνης, συνεχίζονται οι εργασίες για την αποπεράτωση των νέων δικαστικών μεγάρων όπως του ΣΤΕ, του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, της Ηγουμενίτσας, της Κέρκυρας, της Καβάλας, των Καλαβρύτων, της Σπάρτης, της Κομοτηνής, του Πολυγύρου, του Αιγίου, των Κουφαλιών, με την προοπτική να ολοκληρωθούν εντός του επομένου έτους.

Επιπροσθέτως βρίσκονται σε εξέλιξη εκπονούμενες μελέτες για την ανέγερση νέων δικαστικών μεγάρων, στην Ορεστιάδα, τα Τρίκαλα, τη Λαμία, τη Βέροια, τον Πειραιά, τη Σέρφο και την Αλμωπία και προγραμματίζεται η εκπόνηση μελετών για το Κιλκίς, την Κω, την Έδεσσα, τη Νάξο, το Ηράκλειο.

Ταυτοχρόνως ανακαινίζουμε και εκσυγχρονίζουμε την υποδομή και τον εξοπλισμό περισ-

σότερων από 40 κτιρίων, που στεγάζουν δικαστήρια. Το συνολικό κόστος του προγράμματος ανέρχεται σε 412 εκατ. ευρώ (140,5 δις δρχ.) και στόχος μας είναι η κάλυψη των σημερινών και των μελλοντικών αναγκών, η διαμόρφωση περιβάλλοντος ανταξίου της αποστολής των λειτουργιών της δικαιοσύνης και η εξυπηρέτηση του πολίτη.

Σύγχρονη δικαιοσύνη σημαίνει και ενίσχυση της στελέχωσης της. Τα τελευταία χρόνια αυξήθηκαν κατά 53 οι θέσεις των εισαγγελέων και για την αντιμετώπιση των αναγκών σε διοικητικό προσωπικό προχωρήσαμε το τελευταίο διάστημα στο διορισμό 660 συνολικά δικαστικών υπαλλήλων, εκ των οποίων 138 διορίστηκαν στις εισαγγελίες.

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο και Σχέδιο Δράσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης στην «Κοινωνία της Πληροφορίας» εντάσσει την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην ανάπτυξη του κράτους δικαίου και τη διερεύνηση των ατομικών και κοινωνικών ελευθεριών, στην ενίσχυση της διαφάνειας και του αισθήματος εμπιστοσύνης του πολίτη προς την ελληνική δικαιοσύνη και τους λειτουργούς της, στην επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης, στην καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και στην ασφαλή διακίνηση των πληροφοριών.

Έχει ήδη προκηρυχθεί και βρίσκεται στο τελικό στάδιο αξιολόγησης ανοιχτός δημόσιος διαγωνισμός για τον εκσυγχρονισμό και για τη μηχανοργάνωση του Ποινικού Μητρώου της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και προγραμματίστηκε η προμήθεια του απαιτούμενου δικτυακού και ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού για τις έξι Εισαγγελίες Πρωτοδικών των Ολυμπιακών Πόλεων (Αθήνα, Πειραιάς, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Βόλος, Ηράκλειο). Ολοκληρωμένο το πληροφοριακό αυτό σύστημα θα είναι σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία το Δεκέμβριο του 2003.

Επίσης από πόρους του επιχειρησιακού προγράμματος της «Κοινωνίας της Πληροφορίας» εξοπλίζονται οι Εισαγγελίες Πρωτοδικών των έξι αυτών πόλεων με την προμήθεια 200 φορητών Η/Υ.

Η χορήγηση 151 Η/Υ στους αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δικαστών του έτους 2002, είναι γεγονός. Αυτό θα συνεχιστεί με την προμήθεια κατ' έτος φορητών Η/Υ ισάριθμων των αποφοίτων της Σχολής. Ενώ εντός του 2003 αρχίζει η χορήγηση Η/Υ στους ήδη υπηρετούντες δικαστικούς λειτουργούς.

Ειδικά για την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών εντός του προσεχούς διαστήματος χορηγούνται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης προς χρήση από τους εισαγγελικούς λειτουργούς 100 Η/Υ. Επίσης χορηγήθηκαν 70 κινητά τηλέφωνα στους εισαγγελείς Πρωτοδικών της Αθήνας και 7 στους εισαγγελείς Πρωτοδικών της Θεσσαλονίκης.

Το θέμα της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης των δικών απασχόλησε σοβαρά το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Επισμαίνω δε ότι

στην ομιλία μου στην περσινή αντίστοιχη ολομέλειά σας είχα αναφερθεί στο θέμα της δημοσιότητας και της γοητείας της σύγχρονης αυτής «Κίρκης», όπως και στο χειρισμό ποινικών υποθέσεων από ραδιοτηλεοπτικά μέσα με το γνωστό ανταγωνισμό ως προς τη θεαματικότητα.

Είναι γνωστό ότι με σχέδιο νόμου που συζητείται ήδη στη Βουλή προτείνεται η θέσπιση της απαγόρευσης της λήψης με οποιονδήποτε τρόπο και της μετάδοσης των δικών, δεδομένου ότι η δημοσιότητα των συνεδριάσεων των δικαστηρίων, ως διασφάλιση της ορθότητας της απονομής της δικαιοσύνης, είναι άμεση και ακώλυτη, αφού κατά συνταγματική επιταγή η πρόσβαση στους χώρους διεξαγωγής των δικών είναι ελεύθερη.

Κατ' εξαίρεση με απόφαση του δικαστηρίου θα μπορεί να επιτραπεί η ολική ή μερική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση μιας δίκες, εφόσον συναινούν ο εισαγγελέας και όλοι οι διάδικοι και κριθεί ότι συντρέχει ουσιαστική δημοσιοσυνέπεια, διαπίστωση που θα δικαιολογεί στη συγκεκριμένη περίπτωση την υποχώρηση από τον κανόνα της γενικής απαγόρευσης. Αυτά εξάλλου ισχύουν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες.

Η έμμεση δημοσιότητα με τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση όχι μόνο δεν αποτελεί πρόσθετη εισφορά στη βελτίωση του παρεχόμενου δικαιοδοτικού έργου, αλλά αντίθετα έχει αρνητικές συνέπειες στην ομαλή διεξαγωγή της δίκες, που έχει ως αντικειμενικό σκοπό την απόδοση της δικαιοσύνης.

Η καταστρατήγηση της απαγόρευσης της επικοινωνίας των μαρτύρων, η ψυχική φόρτιση των διαδίκων και των μαρτύρων από τη συνεχή παρακολούθηση και καταγραφή, η μέριμνα παραγόντων της δίκες, έστω και ασύνειδα, για την προς τα έξω κυρίως προβολή τους, η θεατροποίηση και η εμπορευματοποίηση, από τον τρόπο μετάδοσης της δίκες, ο εντυπωσιασμός σε βάρος της ουσίας και η προσβολή της προσωπικότητας των κατηγορουμένων δεν εισφέρουν στην αρχή της δίκαιης δίκες. Οι ανοιχτές πόρτες και η συμμετοχή των δημοσιογράφων εξασφαλίζουν το δικαίωμα της ενημέρωσης.

Το θέμα της επιτάχυνσης της ποινικής διαδικασίας είναι πρώτης προτεραιότητας για το Υπουργείο Δικαιοσύνης, ώστε να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της καθυστέρησης στον προσδιορισμό για την εκδίκαση των ποινικών υποθέσεων.

Νομοπαρασκευαστική επιτροπή, υπό τον πρόεδρο του Αρείου Πάγου κ. Κάππο, διαμόρφωσε σχέδιο νόμου, που βρίσκεται στην τελική επεξεργασία του, για την λήψη των αναγκαίων μέτρων που αφορούν όλο το φάσμα της ποινικής διαδικασίας, από την άσκηση της ποινικής δίωξης μέχρι το αμετάκλητο της απόφασης. Είναι αναγκαίες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος των αναβολών, για τον ενδελεχή έλεγχο της ουσιαστικής και νομικής βασιμότητας των εγκλήσεων/μηνύσεων, ώστε να περιοριστεί η υπερφόρτωση

των δικαστηρίων με αβάσιμες καταγγελίες και να προστατευτούν οι πολίτες από το διασυρμό και την ταλαιπωρία μιας άδικης δίωξης.

Στο πλαίσιο αυτό αναβαθμίζεται ο ρόλος του εισαγγελικού λειτουργού, αφού θα του παρέχεται η δυνατότητα να θέτει στο αρχείο μηνύσεις ή να απορρίπτει εγκλήσεις για τις οποίες κατά την κρίση του δεν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις ενόχλησης.

Σημαντική τομή επίσης στην ποινική διαδικασία θα αποτελέσει και η δυνατότητα που θα παρέχεται στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, με προηγούμενη βέβαια έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να θέτει στο αρχείο υποθέσεις για ορισμένα πλημμελήματα, ακόμη και μετά την άσκηση της ποινικής δίωξης.

«Δεν θα ήθελα όμως, επαναλαμβάνω, να δώσω υπόσχεση, για να γίνω αρεστός εδώ για οποιοδήποτε θέμα και όχι μόνο για το συνδικαλιστικό και αργότερα, αν παρ' ελπίδα σκόνταφτα στις δυσχέρειες μιας δημοσιονομικής συγκεκριμένης πραγματικότητας, τότε να δείχνω προς τους οικονομικούς συναδέλφους μου και να τους εμφανίζω αυτούς ως τους κακούς της υπόθεσης, σε αντίθεση με μάνα που θα ήμουν ευχάριστος και άρα θα διεκδικούσα το ρόλο του καλού.

Σε σχέση με αυτό το θέμα σήμερα ένα μόνο μπορώ να σας πω και το λέω κατηγορηματικά. Επειδή αναγνωρίζω απόλυτα με τη μελέτη και του σχετικού φακέλου, αλλά και από την ενημέρωση που είχα, ότι το αίτημα αυτό είναι δικαίο, σας διαβεβαίωνω ότι με ιδιαίτερη ένταση και επιμονή και εγώ, με εξοργιστική επιμονή, όπως κάνει και ο πρόεδρος σας, θα καταβάλω την προσπάθεια, ώστε να επιλυθεί το πρόβλημα. Βέβαια και γι' αυτό το λόγο είμαι και θα είμαι σε συνεχή επαφή με τους συναδέλφους μου αρμόδιους για τα οικονομικά Υπουργούς.

Τήρησα την υπόσχεσή μου. Με πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση εξασφαλίζονται, όπως θα έπρεπε άλλωστε να είναι, οι συντάξεις των δικαστών και εισαγγελέων.

Επιπλέον έχει συγκροτηθεί επιτροπή υπό τον Πρόεδρο Εφετών κ. Καύμενάνη, που έχει ως έργο και τη διαμόρφωση διάταξης νόμου για την αναγνώριση από το Ταμείο Νομικών του χρόνου άσκησης της δικηγορίας για τους δικαστικούς λειτουργούς.

Ο χώρος της δικαιοσύνης χαρακτηρίζεται από τη δυναμική της κοινωνικής εξέλιξης. Πάντα θα υπάρχουν προβλήματα που θα αξιώνουν την επίλυσή τους. Αυτό που αποτελεί εκτός από συνταγματική διακήρυξη αλλά αδιαπραγμάτευτη προϋπόθεση και οδηγό στη λήψη των αποφάσεών μας είναι η λειτουργική ανεξαρτησία των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών.

Με αυτές τις σκέψεις, κύριε Πρόεδρε, εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες σας και, προσδοκώντας αποδοτική συνεργασία με όλους σας, αναμένω με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα πορίσματά σας.

Η ομιλία του Προέδρου της Ενώσεως κ. Βασιλείου Μαρκή

← από τη σελ. 1

λόγια μπορώ να χρησιμοποιήσω και σήμερα. Οι χαρακτηρισμοί αυτοί δεν χρησιμοποιούνται γιατί μας αρέσει ο ρόλος της Κασσάνδρας. Η κατάσταση άλλωστε αυτή είναι κοινός τόπος. Και ο τελευταίος πολίτης αυτής της χώρας, που έχει εμπλακεί ο οποιοδήποτε τρόπο στα γρανάζια της ποινικής δίκης είτε ως παθών, είτε ως κατηγορούμενος, είτε ως απλός μάρτυρας, «έπαθε και έμαθε» και έτσι δεν χρειάζεται κάποιος ειδικός για να περιγράψει το «δράμα». Γιατί για «δράμα» πρόκειται όταν χιλιάδες δικογραφίες είναι συσσωρευμένες στα δικαστήρια της χώρας και κυρίως της Αθήνας και ο προσδιορισμός των υποθέσεων έχει φθάσει το έτος 2006. Δύο μόνο παραδείγματα είναι χαρακτηριστικά: Όσοι καταδικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακουρηγμάτων σε ποινή κάθειρξης γύρω στα 8 χρόνια, έχουν ήδη εκτίσει τη ποινή τους πριν την εκδίκαση της έφεσης τους και όσοι αύριο θα καταδικαστούν από το αυτόφωρο Τριμελές Πλημ/κείο Αθηνών, θα προσδιοριστούν στο Εφετείο το έτος 2006.

Το πρόβλημα λοιπόν είναι δεδομένο, αλλά όχι άλυτο, αρκεί η Πολιτεία να σκύψει σ' αυτό με προσοχή και φροντίδα. Γιατί πρέπει να τονίσω έντονα ότι τα τελευταία χρόνια (αν αφαιρέσει κανείς τη κατασκευή νέων κτιρίων δικαστηρίων σε διάφορες περιοχές της χώρας και το Εφετείο Αθηνών) τίποτε δεν έχει γίνει για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Κάθε χρόνο διεκτραγωδούμε την κατάσταση, προκαλείται κάποιος θόρυβος που σε λίγες ημέρες καταλαγιάζει και η ακινησία του τέλματος αποκαθίσταται. Απαιτούμε λοιπόν σήμερα από τη θέση αυτή να προωθηθεί άμεσα η διαδικασία που άρχισε με την κατάρτιση του σχεδίου νόμου της Επιτροπής που λειτούργησε υπό τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου κ. Γεώργιο Κάππο, για την απλοποίηση των διαδικασιών και την επιτάχυνση της ποινικής δίκης και την παράλληλη λειτουργία της Δικαστικής Αστυνομίας. Οι ρυθμίσεις είναι ορθές και αποτελεσματικές. Είμαστε έτοιμοι να προτείνουμε συμπληρωματικές ρυθμίσεις, αλλά και βελτιώσεις σε σημεία που πιστεύουμε ότι δεν μπορούν να λειτουργήσουν στη πράξη. Παράλληλα και άμεσα πρέπει να γίνουν αυξημένες θέσεων που θα επιτρέψουν τη λειτουργία νέων συνθέσεων στα δικαστήρια. Είναι ευτύχημα το γεγονός ότι και ο Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, βαθείς γνώστες των προβλημάτων, δεν συμφωνούν με την παλιά αντίληψη ότι η αύξηση των δικαστών, επιφέρει μείωση του κύρους τους. Όμως στο θέμα της αύξησης των θέσεων υπάρχει και μια άλλη διάσταση που δεν αφορά μόνο το χώρο της ποινικής δικαιοσύνης. Με την κατάσταση που υπάρχει σήμερα υπάρχουν δικαστικοί λειτουργοί που θα παραμείνουν στον ίδιο βαθμό για είκοσι περίπου χρόνια. Η στασιμότητα αυτή στην υπηρεσιακή εξέλιξη, αποτελεί και στασιμότητα στην μισθολογική τους αναβάθμιση. Όμως και οι δικαστές και εισαγγελείς, εκτός από λειτουργοί είναι και αυτοί άνθρωποι, με φιλοδοξίες, ανάγκες και σωματικά και ψυχολογικά όρια αντοχής πεπερασμένα.

Όταν λοιπόν έτσι είναι η κατάσταση και η τελευταία φορά, που δόθηκαν αυξημένες θέσεων και μάλιστα σε πολύ περιορισμένο αριθμό ήταν πριν πέντε χρόνια, όταν ακόμα Υπουργός Δικαιοσύνης ήταν ο Ευάγγελος Γιαννόπουλος, δεν αντιλαμβανόμαστε γιατί η Πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης δεν επιταχύνει τις διαδικασίες για τη λύση του προβλήματος. Πρέπει στο σημείο αυτό να τονίσω ιδιαίτερα πως το ζήτημα των θέσεων, αποτελεί για τις δικαστικές Ενώσεις θέμα αιχμής, που απαιτεί άμεση λύση.

Αλλάζοντας κεφάλαιο πρέπει να επισημάνουμε ότι στο χρόνο που πέρασε υπήρξαν και ζητήματα που είχαμε θετικές εξελίξεις και συγκεκριμένα: α) Με την ψήφιση των αναγκών εκτελεστικών νόμων ολοκληρώθηκε η θεσμική αναβάθμιση των Εισαγγελέων που επήλθε με την πρόσφατη Συνταγματική αναθεώρηση. Έτσι οι Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου μετέχουν πλέον ισότιμα με τους δικαστές του Αρείου Πάγου στη λειτουργία του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, και στην ολομέλεια που κρίνει προσφυγές. Όλοι εμείς στην Ένωση που εμπνευσθήκαμε τη ρύθμιση και αγωνισθήκαμε να πείσουμε για την ορθότητα της λύσης αυτής, είμαστε υπερήφανοι για τον τρόπο που λειτουργούν οι συνάδελφοί μας στα όργανα αυτά και ασφαλώς και όσοι καλόπιστα είχαν αντιδράσει, είμαστε βέβαιοι ότι έχουν αναθεωρήσει τις απόψεις τους. Παράλληλα στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια των Δικαστικών Υπαλλήλων, μετέχει για πρώτη φορά ισότιμα και Εισαγγελέας και έτσι έχει αρθεί το επί δεκαετίες υπάρχον σύστημα που απέκλειε τον Εισαγγελέα, από τα συμβούλια που έκριναν τους υπαλλήλους, όχι μόνον των δικαστηρίων αλλά και των Εισαγγελιών.

β) Είναι επίσης θετικό ότι η Εθνική Σχολή Δικαστών, συνέχισε με πρωτοβουλία του Διευθυντή της κ. Ευάγγελου Κρουσταλάκη, να υλοποιεί τον δεύτερο σκοπό λειτουργίας της που είναι η επιμόρφωση των ενεργών δικαστικών λειτουργών και ότι με πρωτοβουλία του Υπουργού Δικαιοσύνης, κάθε απόφοιτος της Σχολής, αφού προηγουμένως έχει διδαχθεί και εξετασθεί σε ζητήματα πληροφορικής, εφοδιάζεται με δικό του προσωπικό ηλεκτρονικό υπολογιστή. Πρέπει στο σημείο αυτό να τονισθεί ιδιαίτερα η ανάγκη η Πολιτεία να εξοπλίσει τους Έλληνες Εισαγγελείς με σύγχρονα τεχνικά μέσα, τα οποία χρησιμοποιεί πλέον όχι μόνον κάθε οργανωμένη επιχείρηση ή δραστηριότητα, όχι μόνον κάθε οργανωμένη εγκληματική ομάδα, αλλά ακόμη και αυτοί οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου! Κι αυτό, προκειμένου να ανταποκριθούμε στις σύγχρονες προκλήσεις και στην απαίτηση των πολιτών για μια ταχεία και αποτελεσματική δικαιοσύνη.

Γι' αυτό κρίνουμε απαραίτητο και ζητούμε:

- Να εφοδιαστούν άμεσα όλοι οι Εισαγγελείς της χώρας με προσωπικούς υπολογιστές, φορητούς ή σταθερούς, με πρόβλεψη αντικατάστασής τους κατά τακτά χρονικά διαστήματα με νέους τύπους, καθώς και με εκτυπωτές, φάξ και σκάνερ, προκειμένου έτσι να εκτελούν στοιχειωδώς τα καθήκοντα επεξεργα-

σίας των χιλιάδων δικογραφιών που τους ανατίθενται, η δε δαπάνη λειτουργίας και υποστήριξης του εξοπλισμού αυτού να καλύπτεται από πάγια κονδύλια.

- Να χορηγηθεί σε όλους τους Εισαγγελείς της χώρας δυνατότητα πρόσβασης στο Διαδίκτυο, προσωπική – υπηρεσιακή διεύθυνση στον καθένα (email) καθώς και άμεση και δωρεάν πρόσβαση σε Τράπεζες Νομικών Πληροφοριών.

- Να διοργανωθούν τα απαραίτητα εκπαιδευτικά σεμινάρια στη χρήση των υπολογιστών και των λειτουργικών τους και μη προγραμμάτων για όλους τους Εισαγγελείς.

- Να προωθηθεί η μηχανογράφηση των Εισαγγελιών όλης της χώρας και η διασύνδεση μεταξύ τους, αφενός μεν όσον αφορά το ποινικό μητρώο με οπλη διαρκή σύνδεση, αφετέρου δε των υπηρεσιών Εκτέλεσης των ποινικών αποφάσεων, προκειμένου έτσι να αποφεύγεται η ταλαιπωρία των πολιτών και η καθυστέρηση στην λειτουργία του συστήματος, αλλά και προς μέγα όφελος των οικονομικών στοιχείων της Πολιτείας, αφού θα εισπράττονται πλέον έτσι πολλαπλάσια ποσά από τις καταγνωσθείσες ποινές σε σχέση με σήμερα.

γ) Θετική εξέλιξη υπήρξε, όπως προανέφερα, σχετικά με την επίλυση του λεγόμενου συνταξιοδοτικού προβλήματος. Μετά από προσπάθειες ετών, που συντονισμένα και από κοινού όλες οι δικαστικές Ενώσεις κατέβαλαν και μετά τις γνωστές καθυστερήσεις και τα γνωστά πισογυρίσματα, υλοποιήθηκε τελικά η συμφωνία που είχε επιτευχθεί με τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Δικαιοσύνης και από την 1-1-2003 οι συνταξιούχοι δικαστικοί λειτουργοί θα δικαιούνται μιας ικανοποιητικής σύνταξης, αφού με τη λύση που δόθηκε ανατρέπεται το παράλογο σύστημα, που οδηγούσε στο φαινόμενο η σύνταξη του Προέδρου του Αρείου Πάγου να υπολείπεται των αποδοχών του νεαρό Παρέδρου. Πρέπει ιδιαίτερα να επισημάνω την θετική προσέγγιση του θέματος από τον Υπουργό. Πρέπει όμως να τονισθεί ιδιαίτερα ότι το νέο έτος 2003 θα είναι έτος διαπραγματεύσεων με την κυβέρνηση προκειμένου από την 1-1-2004 να υπάρχει ένα νέο βελτιωμένο μισθολόγιο και για τους δικαστικούς λειτουργούς. Οι Ενώσεις θα διαμορφώσουμε το διεκδικητικό μας πλαίσιο.

Στο χρόνο που πέρασε συνεχίσαμε την συστηματική και πολύπλευρη συνεργασία μας με τις άλλες δικαστικές Ενώσεις, τους συνδικαλιστικούς φορείς των Δικαστικών Υπαλλήλων, τους Δικηγορικούς Συλλόγους και Επιστημονικούς φορείς Κύρους όπως η Εταιρεία Ποινικού Δικαίου και η Ένωση Ελλήνων Ποινολόγων. Είναι απόλυτη πίστη μας ότι οι σωστές σχέσεις και ο αμοιβαίος σεβασμός δικηγόρων και δικαστικών λειτουργών αναβαθμίζουν το επίπεδο λειτουργίας των δικαστικών υπηρεσιών. Για το λόγο αυτό απαιτείται άμεση επέμβαση των αρμόδιων θεσμικών οργάνων, για την αντιμετώπιση συμπεριφορών που είναι αντίθετες στις παραδόσεις και τη δεοντολογία των κλάδων μας.

Κυρίες και Κύριοι,
Λίγο πριν κλείσω την ομιλία

μου αισθάνομαι την ανάγκη να σας καταστήσω κοινωνούς των σκέψεων και των απόψεων του Δ.Σ. σχετικά με κάποια ζητήματα της επικαιρότητας.

Σε λίγες μέρες ολοκληρώνεται η προδικασία για μια σοβαρή ποινική υπόθεση, που δημιουργήθηκε από τη σύλληψη προσώπων στα οποία αποδίδεται μιας ιδιαίτερης βαρύτητας εγκληματική δραστηριότητα. Πρέπει να δηλώσουμε ότι είμαστε υπερήφανοι για το ότι οι δικαστικοί λειτουργοί που μέχρι τώρα άσκησαν καθήκοντα στην υπόθεση αυτή, υπήρξαν άψογοι στην δράση τους, όπως άλλωστε έχει αναγνωριστεί ήδη και από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, αλλά και από το σύνολο σχεδόν του νομικού κόσμου της Χώρας. Παράλληλα όμως τον τελευταίο καιρό παρατηρούνται φαινόμενα που κρίναμε ότι δεν πρέπει να μένουν αναπάντητα. Γραφικοί καθηγητές ή άλλοι επι παντός επιστητού σχολιαστές από «κανάλι σε κανάλι» και από «παράθυρο σε παράθυρο», προσπαθούν να απαξιώσουν προκαταβολικά το δικαστήριο που θα κληθεί να δικάσει την σχετική υπόθεση. Οι θέσεις αυτές δεν μας ανησυχούν ιδιαίτερα δεδομένου ότι δεν αποτελούν θεσμική εκτροπή. Αντίθετα ισχυρισμοί όπως αυτός που ακούστηκε πριν από λίγες ημέρες από «καθηγητή» ότι το Δικαστήριο θα εκτελέσει Κυβερνητικές Εντολές, καλύπτονται από τον γενικό καγχασμό που προκαλεί το γελίο του πράγματος. Εκείνο όμως που μας προβληματίζει είναι τα όρια των υπερασπιστικών δικαιωμάτων του συνηγόρου μιας ποινικής υπόθεσης. Περιλαμβάνεται άραγε σ' αυτά και η συμμετοχή του συνηγόρου σε διάφορες συγκεντρώσεις ανά την χώρα, προκειμένου να δημιουργηθεί κλίμα απαξίωσης και αμφισβήτησης ενός δικαστηρίου που ακόμα δεν έχει δικάσει μια υπόθεση; Και περιλαμβάνεται στα καθήκοντα του υπερασπιστού, το να συνοδεύει την κατάθεση ενός ενδίκου αιτήματος προς το αρμόδιο Δικαστήριο ή Συμβούλιο, με συνέντευξη τύπου, όπου το περιεχόμενο της αίτησης αναπτύσσεται από τον ίδιο αλλά και διάφορους άλλους προς τους εκπροσώπους του Τύπου, ενώ μέσα στην αίθουσα τελετών του πρώτου επιστημονικού Συλλόγου της Χώρας, έχει αναρτηθεί ένα τεράστιο πάνελ με τη σύνθημα «Λευτεριά στον» Πιστεύουμε ότι παρόμοιες ενέργειες πρέπει να προβληματίσουν όλο τον νομικό κόσμο της Χώρας, γιατί είναι προφανές ότι με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται ο επηρεασμός της δικαστικής κρίσης από εξωγενείς παράγοντες. Πρέπει όμως ιδιαίτερα στο σημείο αυτό να τονίσουμε τη θέση μας ότι ο θεμέλιος λίθος πάνω στον οποίο στηρίζεται το οικοδόμημα του «Κράτους δικαίου» είναι το υψηλό φρόνημα, η απροκατάληπτη κρίση και η ελεύθερη συνείδηση του δικαστικού λειτουργού. Περιορίζουμε σήμερα τη δημόσια παρέμβαση μας στο θέμα αυτό μέχρι εδώ. Πρέπει όμως να γνωρίζουν όλοι ότι οι δικαστές και οι Εισαγγελείς που θα κληθούν να ασκήσουν τα καθήκοντά τους στην υπόθεση αυτή, όπως και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, θα ενεργήσουν σύμφωνα με το νόμο και τη συνείδησή τους, χωρίς επηρεασμό από οποιοδήποτε εξωγενή παράγο-

να. Δηλώνουμε μάλιστα ότι δεν θα είναι μόνοι, αν γίνουν στόχος διαφόρων εξωγενών παραγόντων όπως «Δίκτυα», «Πρωτοβουλίες», «σχολιαστές» και «εισαγγελεύοντες» δημοσιογράφοι. Οι Ενώσεις θα σταθούν δίπλα τους για να τους στηρίξουν στην εκτέλεση του καθήκοντος τους.

Είχα ολοκληρώσει το σχέδιο της ομιλίας αυτής όταν ανέκυψε το ζήτημα της νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης σχετικά με την παρουσία των ηλεκτρονικών Μ.Μ.Ε. στις αίθουσες των Δικαστηρίων. Τα επιχειρήματα υπέρ της μιας ή άλλης άποψης είναι γνωστά. Πιστεύουμε ότι η ρύθμιση που είναι σύμφωνη άλλωστε με θέσεις που δημόσια έχουμε υποστηρίξει εδώ και πολύ καιρό, είναι θετική. Θεωρούμε ως ιδιαίτερα σημαντικό ότι για πρώτη φορά προβλέπεται ως αναγκαία προϋπόθεση για τη παρουσία των μέσων η σύμφωνη γνώμη όλων όσων εμπλέκονται στην υπόθεση ως παράγοντες της δίκης. Δικαστές, Εισαγγελείς, παθών, κατηγορούμενος. Αν οι παράγοντες αυτοί συμπέσουν τότε η παρουσία επιτρέπεται. Η λύση αυτή είναι απλή, τόσο απλή, όσον θα έλεγα και «το αυγό του Κολόμβου». Γιατί οι παράγοντες αυτοί καλούνται άλλοι από καθήκον (δικαστές και εισαγγελείς) και άλλοι από υποχρέωση (κατηγορούμενος-παθών) να παίξουν κάποιο ρόλο στη δίκη. Αν τώρα κάποιος άλλοι θέλουν να τους δώσουν 'ρόλο» σε μια τηλεοπτική παραγωγή τύπου «ριάλιτί» που θα παρακολουθούν οι νοικοκυρές, παράλληλα με τους γνωστούς «πρωίνους καφέδες», τότε είναι απολύτως φυσικό να έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν να παίξουν τον δεύτερο αυτό ρόλο και να περιορισθούν μόνο στον πρώτο.

Στο σημείο αυτό η ομιλία μου τελειώνει. Θα μου επιτρέψετε όμως να κλείσω με ένα τρόπο διαφορετικό από τις άλλες χρονιές, απευθυνόμενος κυρίως στους νέους συναδέλφους, χρησιμοποιώντας κατά λέξη τα εμπνευσμένα λόγια του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Βασίλη Παπαδάκη: «Πίστη μου είναι, πως το πνευματικό φορτίο ζυγίζει πίο πολύ από τη καθαρή νομική σκευή και πως η τελευταία χωρίς διαποτισμό, πνευματικό μπορεί να γίνει φορτίο καταδυνάστευσης ή τυραννίας. Έχουν πεί άλλωστε οι αιώνες με τί φαίνεται η επιστήμη όταν χωρίζεται από την αρετή. Είναι βέβαιο πωςκαι μετά από μας και χωρίς εμάς, θα συνεχίσουν να χτυπιούνται, να σαλακώνονται, να σφάζονται. Κανείς δεν μπορεί να μετρήσει άν και πότε ο κόσμος ανεβαίνει ή συνεχώς εκβαρβαρώνεται. Δείχτες που μετρούν την ευτυχία και τον αληθινό πολιτισμό, δεν βρεθούν ακόμα. Δεν μένει λοιπόν τίποτε άλλο, παρά ν' αφήσετε την κιβωτό της προσωπικής σας ζωής ανοιχτή και καθώς ο κόσμος των δικαστηρίων θα βολοδέρνει μέσα στην εμπάθεια και το μίσος, να απο παραμείνετε το καταφύγιο και η ελπίδα των απελπισμένων που αναζητούν δρόμο Δικαιοσύνης μέσα σ' αυτό τον σημερινό ραγισμένο κόσμο».

Αγαπητοί μου φίλοι, νέοι συνάδελφοι,

Ακούστε τα λόγια αυτά και βάλτε τα βαθιά στην ψυχή σας.

Ευχαριστώ

Η 11^η Ετήσια Τακτική Συνέλευση

← από τη σελ. 1

έκτοτε ισχύει χωρίς καμία βελτίωση.

ΣΤ) Απαιτεί την αναγνώριση ως συντάξιμου του χρόνου της δικηγορικής προϋπηρεσίας.

Ζ) Απαιτεί τη συμμετοχή των Εισαγγελέων στα όργανα διοικήσεως και στα σπουδαστικά προγράμματα της Εθνικής Σχολής Δικαστών, καθώς και σε όλες εν γένει τις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές κατά την κατάρτιση σχεδίων νόμων με ποινικές διατάξεις.

Η) Συμφωνεί με την απόφαση της πολιτείας να προχωρήσει στη θέσπιση κανόνων και προϋποθέσεων για την τηλεοπτική κάλυψη των ποινικών δικών, καθώς και την αναβάθμιση του ρόλου του Εισαγγελέα στη διαδικασία της

εκδόσεως δικαστικών αποφάσεων για το ζήτημα αυτό.

Θ) Διακηρύσσει ότι οι Έλληνες Εισαγγελείς θα εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους με υψηλό αίσθημα ευθύνης και συνείδηση της αποστολής των ως ανεξάρτητοι Δικαστικοί Λειτουργοί, συνεργαζόμενοι αρμονικά με τους λοιπούς παράγοντες της ποινικής δίκης.

Ι) Διαβεβαιώνει τους Έλληνες πολίτες ότι οι Εισαγγελείς σε όλους τους νομούς της χώρας είναι αφοσιωμένοι στα καθήκοντά τους, μάχονται καθημερινώς κατά της εγκληματικότητας και της παρανομίας εν γένει.

ΙΑ) Καλεί τους Έλληνες πολίτες παθόντες από αξιόποινες πράξεις να εμπιστεύονται και να καταμπνύουν αυτές στον Εισαγγελέα και να μην προσφεύγουν σε αυτό-

κλήτους υπερασπιστές δίδοντας σε βάρος των αδικίας, που αποσκοπούν στην οικονομική αποκλειστικά εκμετάλλευση των υποθέσεων των παθόντων και τη μετατροπή τους σε τηλεοπτικό θέαμα.

ΙΒ) Απαιτεί την ίδρυση περιφερειακών Πρωτοδικείων και Εισαγγελιών στο νομό Αττικής.

ΙΓ) Διακηρύσσει ότι οι Εισαγγελείς θα εξακολουθούν να συνεργάζονται εποικοδομητικά και εντός των προσκόπων δικονομικών πλαισίων με τους κυρίους δικηγόρους και καλεί τους οικείους Δ.Σ. να λάβουν τα δέοντα μέτρα σε βάρος όσων με τις εμφανίσεις των στα Μ.Μ.Ε. ευτελίζουν συστηματικά την έννοια της ποινικής δίκης.

Η ομιλία του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Ευάγγελου Κρουσταλάκη

Ετη γενική συνέλευση ενός οποιουδήποτε σωματείου θα μπορούσε κανείς, απευθυνόμενος στα μέλη του σωματείου που την απαρτίζουν, να περιοριστεί σε ένα απλό χαιρετισμό. Και το πολύ να διατυπώσει κάποιες σκέψεις, σε σχέση με τους σκοπούς του σωματείου και τις δραστηριότητές του.

Τα πράγματα όμως είναι διαφορετικά όταν πρόκειται για τη Γενική Συνέλευση της Ένωσης Εισαγγελέων και αυτός που καλείται να απευθύνει το χαιρετισμό είναι ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου.

Στην περίπτωση αυτή ένας απλός χαιρετισμός ή μερικές σκέψεις και ιδέες που θα λέγονταν τυπικά, καθώς και η διατύπωση κάποιων απόψεων με συμβατικότητα, προκειμένου να εκπληρωθεί μια υποχρέωση φιλοφρόνησης ή ευγένειας, δεν θα είχαν καμία έννοια και δεν θα εκπληρώναν κανένα σκοπό. Δεν θα ήσαν αξίες ούτε εκείνου που θα τις διατύπωνε, ούτε – πολύ περισσότερο – εκείνων προς τους οποίους θα απευθύνονταν.

Δέχτηκα να ανέβω σ' αυτό το βήμα και να αρθρώσω το φτωχικό μου λόγο, επειδή αισθάνομαι την ανάγκη να ανοίξω την καρδιά μου στους συναδέλφους μου – με τους οποίους μαζί αγωνιούμε για την εκπλήρωση του κοινού μας καθήκοντος – και να εκφράσω προς αυτούς λίγες απλές σκέψεις, που όμως είναι σκέψεις αλήθειας και δικαιοσύνης.

Έχω πλήρη συνείδηση της μεγάλης ευθύνης που βαρύνει τους ώμους κάθε Εισαγγελικού Λειτουργού, ο οποίος καλείται να επιτελέσει το βαρύ έργο του Εισαγγελέα στη σύγχρονη κοινωνία. Γενικότερα ζητήματα που ανακύπτουν στις ημέρες μας, θέτουν τον Εισαγγελέα προ ευθυνών τις οποίες παλαιότερα δεν είχε καν φανταστεί.

Οφείλω να αναφερθώ σε ένα μεγάλο πρόβλημα που συζητήθηκε τελευταία και θέτει πολλά ζητήματα σε σχέση με την άσκηση του εισαγγελικού έργου. Είδε το φως της δημοσιότητας η διαπίστωση, ότι η Ελλάδα κατέχει την τελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ευρώπης σε ένα πίνακα βαθμολόγησής της σε σχέση με τη διαφθορά στο δημόσιο τομέα. Η είδηση προέκυψε από την εκτίμηση μιας έκθεσης, που συντάχθηκε από επιτροπή και υιοθετήθηκε τον περασμένο Μάιο του 2002 στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης. Δυστυχώς, αυτή η εκτίμηση για όλους μας δεν είναι κάτι το καινούργιο. Ζούμε όλοι την ελληνική πραγματικότητα και γνωρίζουμε από προσωπική αντίληψη ή από πληροφόρηση αξιόπιστων προσώπων την κατάσταση που επικρατεί σε ορισμένους τομείς της δημόσιας διοίκησης. Οι λέξεις συναλλαγή και διαφθορά πολλές φορές ωχριούν μπροστά στην πραγματικότητα. Κάποτε χάνουν και αυτή τη σημασία τους. Πρόκειται για φαινόμενα που φτάσαμε στο σημείο συνήθως να θεωρούνται πολύ φυσικά και αυτονόητα. Ο πολίτης για να μπορέσει να εξυπηρετηθεί από ορισμένες από τις λεγόμενες δημόσιες υπηρεσίες, οφείλει όχι λίγες φορές

να υποκύπτει σε αξιώσεις ή σε υποδείξεις που κάθε άλλο παρά σύννομες είναι. Τα «φακελλάκια» και τα «γρηγορόσημα» αποτελούν συμπτώματα τα οποία χαρακτηρίζονται απολύτως αναγκαία, γιατί χωρίς αυτά ο Έλληνας πολίτης θα υποστεί την αφάνταστη ταλαιπωρία της μυθικής ελληνικής γραφειοκρατίας. Η εικόνα είναι όντως απογοητευτική.

Ευτυχώς που τα φαινόμενα αυτά δεν είναι ο κανόνας. Αποτελούν ακόμη τις εξαιρέσεις. Δεν παύουν όμως να χρωματίζουν αρνητικά την εικόνα της δημόσιας διοίκησης και να δίνουν το στίγμα της σε όλους τους τομείς της κοινωνικής μας ζωής. Η Εκτελεστική Λειτουργία αγωνίζεται να αντιμετωπίσει με όλα τα μέσα αυτή την κατάσταση. Έχει ήδη ιδρύσει ειδικές υπηρεσίες επιθεώρησης, που επιτελούν πολύ αποτελεσματικά το έργο τους. Η Νομοθετική Λειτουργία έχει υιοθετήσει ειδικούς κανόνες για την αντιμετώπιση των φαινομένων παρανομίας και έχει κυρώσει όλες σχεδόν τις διεθνείς συμβάσεις που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα. Απομένει η αντίδραση της τρίτης, της Δικαστικής Λειτουργίας.

Αλλά δεν είναι μόνο το θλιβερό φαινόμενο της διαφθοράς που επιπολάζει σε ορισμένες από τις δημόσιες υπηρεσίες μας και προκαλεί απογοήτευση. Υπάρχει μια ολόκληρη σειρά διαπιστώσεων που θέτουν αντίστοιχα προβλήματα αντιμετώπισής τους:

Οι καθημερινές πολλαπλές προσβολές του φυσικού και του πολιτιστικού μας περιβάλλοντος, που η ισορροπία του θυσιάζεται στο βωμό κάποιων συμφερόντων, με την πάντοτε εύκολη και πρόχειρη δικαιολογία της οικονομικής ανάπτυξης.

Οι συνεχείς καταστροφές των δασικών εκτάσεων και οι ανοικοδομήσιες κατοικιών και οικοδομικών συγκροτημάτων μέσα σε αυτές, που προκαλούν το κοινό αίσθημα.

Η άναρχη δόμηση που είναι φαινόμενο καταστροφικό για όλες τις πόλεις και τα νησιά μας, που διατηρούν ακόμη ένα παραδοσιακό χρώμα.

Η αλόγιστη ρύπανση των θαλασσών και των ποταμών μας, που μας στερεί από το δικαίωμα να απολαύσουμε τη χρήση τους όπως από τη φύση έχει προσδιοριστεί.

Και, για να αναφερθώ και σε ένα άλλο φαινόμενο με μεγάλες κοινωνικές προεκτάσεις: Η καταστρατήγηση των κανόνων του δικαίου που ανάγονται στους όρους της εργασίας, της υγιεινής και της ασφάλειας των εργαζομένων και που δυστυχώς διαπιστώνεται καθημερινά. Στο νέο μάλιστα πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων που διαμορφώνει ο πυρετός της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσα στο χάος που χαρακτηρίζει την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, αυτό το φαινόμενο φαίνεται πως ολοένα θα εντείνεται.

Από το άλλο μέρος η αλματώδης αύξηση της, διασυννοιακής πλέον, διακίνησης των ναρκωτικών ουσιών, η εντεινόμενη εκμετάλλευση γυναικών και α-

νηλικών, οι ποικίλες μορφές εγκληματικότητας που αγγίζουν την παιδική και τη νεανική ηλικία, είναι καθημερινά φαινόμενα, με τη μορφή μάλιστα του οργανωμένου εγκλήματος, στα οποία αρκετές φορές συμπράττουν δυστυχώς και κάποιοι που οφείλουν να είναι οι φύλακες της κοινωνίας απέναντι των εγκληματικών αυτών πράξεων.

Η καταγραφή αυτών των περιπτώσεων παρανομίας, που πάντως είναι ενδεικτική, δεν γίνεται απλώς για λόγους διαπιστωτικούς ή στατιστικούς. Πολύ περισσότερο δεν αποτελεί προσπάθεια να δημιουργηθεί ένα εύκολο άλλοθι για την ευθύνη των εισαγγελικών αρχών σε σχέση με αυτές.

Ο κάθε Εισαγγελικός λειτουργός παραμένει πραγματικά αμήχανος μπροστά στη συρροή αυτών των μεγάλων και νέων κοινωνικών προβλημάτων. Και αναρωτιέται αν και κατά πόσο διαθέτει τη δύναμη να αντιδράσει. Και αν ανήκει στη δική του δικαιοδοσία και αρμοδιότητα να λάβει κάποια μέτρα ανάσχεσης. Εδώ βρισκόμαστε στην καρδιά του προβλήματός μας.

Η απάντηση δεν μπορεί παρά κατηγορηματικά να είναι: ναι, ο Εισαγγελέας και οφείλει και μπορεί να αντιδράσει. Είναι αναμφισβήτητο υπηρεσιακό καθήκον του καθενός μας η άμεση και αποτελεσματική αντίδρασή μας σ' αυτή την κατάσταση, μέσα στα όρια που ο νόμος διαγράφει.

Παρά τις όποιες δυσχέρειες ή αντιξοότητες, ο Εισαγγελικός Λειτουργός οφείλει να παραμένει ο τηρητής της νομιμότητας μέσα στη δημοκρατική μας κοινωνία. Το ξίφος της Δικαιοσύνης πρέπει, χωρίς καμία απολύτως διάκριση, να στρέφεται έγκαιρα και αποτελεσματικά εναντίον οποιουδήποτε παρανομεί, όσο ψηλά και αν αυτός βρίσκεται ή όσο ισχυρός και αν εμφανίζεται. Είναι αξίωση της σύγχρονης κοινωνίας, αλλά και συνταγματική επιταγή, η ισόνομη δίωξη οποιουδήποτε παραβιάζει το νόμο. Αυστηρότερη θα πρέπει να είναι η αντιμετώπιση όσων ως κρατικά όργανα γίνονται επιλήσμονες του καθήκοντός τους.

Και ακόμη ο Εισαγγελέας πρέπει να παραμένει ο εγγυητής των ατομικών και των κοινωνικών δικαιωμάτων των ελλήνων πολιτών και καθενός που βιώνει στα πλαίσια της κοινωνίας μας.

Οι πράξεις που προαναφέρθηκαν, εφόσον εμπίπτουν σε ισχύουσες ποινικές διατάξεις, θα πρέπει να προκαλούν την άμεση και αποτελεσματική παρέμβαση της Εισαγγελικής Αρχής. Αυτό είναι το έργο που μας έχει αναθέσει το Σύνταγμα και αξιώνει από εμάς η ελληνική κοινωνία.

Είναι ανάγκη οι Έλληνες Εισαγγελικοί Λειτουργοί να επιβεβαιώνουμε κάθε μέρα – με σύνεση και μέσα στα όρια της ελληνικής αρετής του μέτρου – το θεσμικό αυτό ρόλο μας. Και η επικύρωση του έργου μας θα πρέπει να είναι ανά πάσα στιγμή η προσωπικότητα του καθενός μας.

Είχα την χαρά τους τελευταίους μήνες να επικοινωνήσω με τους Εισαγγε-

λικούς Λειτουργούς των περισσότερων περιφερειών της χώρας. Και είμαι ευτυχής διαπιστώνοντας οι Έλληνες Εισαγγελείς στην συντριπτική τους πλειοψηφία ανταποκρίνονται στην αποστολή τους, όπως αυτή τη διαγράφει το Σύνταγμα και την αξιώνει η Κοινωνία μας. Πολλά ακόμη μένουν να γίνουν. Σας καλώ σε μια πανστρατιά κατά της διαφθοράς, σε ένα ανηλεή αγώνα κατά της παρανομίας, σε ένα ασυμβίβαστο πόλεμο για τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα των ελλήνων πολιτών αλλά και όλων των διαβιούντων σε αυτή τη χώρα. Σε μια συνεχή προσπάθεια επιβολής της ισοσύνης και της πάταξης εκείνων που αυθαιρετούν.

Είμαι βέβαιος πως, όπως μέχρι τώρα, θα συνεχίσετε να ανταποκρίνεστε στη μεγάλη και δύσκολη αποστολή σας.

Οφείλω επιπλέον να υπογραμμίσω, στο πνεύμα της άριστης συνεργασίας που έχουμε με το Υπουργείο της Δικαιοσύνης, πως θεωρώ επιβεβλημένη μια λογική και σταδιακή αύξηση των οργανικών θέσεων των Εισαγγελικών Λειτουργών κατά 30 περίπου, ιδίως στους βαθμούς των αντεισαγγελέων εφετών και πρωτοδικών. Έτσι θα καταστεί δυνατή πλήρης και πιο αποτελεσματική η λειτουργία όλων των Εισαγγελιών της χώρας και καλύτερη η αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων που προαναφέρθηκαν. Θεωρώ ακόμη ενδεδειγμένη την καθιέρωση ενός συστήματος εθελουσίας εξόδου, ώστε ελάχιστοι εισαγγελικοί λειτουργοί που, για διάφορους λόγους, δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του λειτουργήματός μας να απομακρυνθούν από την υπηρεσία, χωρίς βεβαίως και να εξουθενωθούν ως άνθρωποι. Αυτό θα βοηθήσει επίσης στην εξάλειψη και των σχετικών λίγων προβλημάτων δυσλειτουργίας ορισμένων Εισαγγελιών. Φρονώ τέλος πως απαιτείται να θεσμοθετηθεί ένας ακόμη βαθμός, εκείνος του αναπληρωτή εισαγγελέα, ενδιάμεσος μεταξύ αντεισαγγελέα και εισαγγελέα, ο οποίος – χωρίς καμία απολύτως οικονομική επιβάρυνση διότι η αντίστοιχη μισθολογική προαγωγή προβλέπεται ήδη – θα βοηθήσει στην ηθική στήριξη εκείνων που εργάζονται και θα συνεχίσουν να εργάζονται σε έργα αντεισαγγελέα επί πολλά έτη. Επαναλαμβάνω εδώ την πρόταση την οποία είχε κάνει σε σχέση με την βαθμολογική εξέλιξη των Εισαγγελικών Λειτουργών (αλλά και των δικαστών) ο προκάτοχός μου διακεκριμένος Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Διονύσιος Κατσιρέας. Πρόταση την οποία υιοθετώ και προσυπογράφω.

Με αυτές τις σκέψεις χαιρετίζω τη Γενική Συνέλευση, εύχομαι πλήρη επιτυχία στο έργο σας, και επιθυμώ δημόσια να διαβεβαιώσω τον Ελληνικό Λαό, στο όνομα του οποίου απονέμεται η Δικαιοσύνη, ότι μπορεί να έχει πλήρη εμπιστοσύνη στους Εισαγγελείς του, που στη συντριπτική τους πλειοψηφία διακρίνονται για την εργατικότητα, την επιστημοσύνη και προπάντων για το ήθος τους.

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΑΠΟ 3-12-2001/8-12-2002 ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

Από τον Γενικό Γραμματέα Σπύρο Μουζακίτη, Εισαγγελέα πρωτοδικών Αθηνών

Κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της παρούσης και της 12^{ης} ετήσιας τακτικής Γενικής Συνελεύσεως, οι δραστηριότητες του Διοικητικού Συμβουλίου της Ενώσεως απέβλεπαν κυρίως στην επιδίωξη ικανοποίησης οικονομικών αιτημάτων, στην προώθηση θεσμικών ζητημάτων και την οργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων. Όσον αφορά τα οικονομικά ζητήματα μας απασχόλησε κατ' αποκλειστικότητα το συνταξιοδοτικό. Είναι γνωστό ότι ψηφίστηκε πρόσφατα η διάταξη για τον συνυπολογισμό στον ισχύοντα συντάξιμο μισθό των Δικαστικών Λειτουργών της πάγιας αποζημίωσης της παραγράφου 6 του άρθρου του άρθρου 2 του Ν. 2521/1997. Η καταβολή της νέας σύνταξης με τον συνυπολογισμό της πάγιας αποζημίωσης, θα αρχίσει να καταβάλλεται από την 1η-1ου-2003. Οι άοκνες προσπάθειες του Δ.Σ. σχετικά με το ζήτημα αυτό απέδωσαν καρπούς. Οι προσπάθειες αυτές παρατίθενται κατωτέρω περιληπτικά: Ειδικότερα, στις 6-12-2001 λάβαμε μέρος σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Γεώργιο Φλωρίδη, ενώ στις 11-12-2001, 31-1-2002 και 28-2-2002 λάβαμε μέρος στις διακοπές των συνεδριάσεων των Ποινικών και Πολιτικών δικαστηρίων όλης της χώρας, οι οποίες συνδυάστηκαν με ταυτόχρονες συγκεντρώσεις των μελών των δικαστικών ενώσεων σε όλα τα δικαστήρια. Στις 3-3-2002 πραγματοποιήθηκε νέα συνάντηση με τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η οποία είχε ως μοναδικό θέμα την νομοθετική επίλυση του συνταξιοδοτικού ζητήματος των δικαστικών λειτουργών. Ο Υπουργός εξήγγειλε τότε χρονοδιάγραμμα επίλυσης του συνταξιοδοτικού και συγκεκριμένα νομοθετι-

κή ρύθμιση ανυπερθέτως μέχρι το Φθινόπωρο του 2002 και ισχύ του νέου συνταξιοδοτικού οπωσδήποτε από 1ης -1ου-2003. Ακολουθώντας και δη καθ' όλη τη διάρκεια του θέρους συνεχίσαμε τις προσπάθειες πότε σε συνεργασία με τις άλλες Δικαστικές Ενώσεις, πότε από μόνοι μας, μέχρι την ψήφιση της σχετικής διατάξεως. Στις 15-5-2002 και ενώ το συνταξιοδοτικό εκκρεμούσε προέκυψε ένα άλλο ζήτημα. Συγκεκριμένα το Ταμείο Προνοίας Δημοσίων Υπαλλήλων με σχετικό έγγραφο το οποίο απηύθυνε προς τις Δικαστικές Ενώσεις αλλά και τις Δικαστικές Υπηρεσίες, απαίτησε την καταβολή εισφορών επί των αναδρομικών αποδοχών που χορηγήθηκαν στους δικαστικούς λειτουργούς για το χρονικό διάστημα από 1-12-1991 μέχρι 31-12-1996. Το ζήτημα ανέκυψε μετά την έκδοση της 1374/1994 αποφάσεως της Ολομελείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της 4403/2001 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με τις αποφάσεις αυτές κρίθηκε ότι οι διαφορές των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών οι οφειλόμενες για το χρονικό διάστημα από 1-1-1987 έως 30-11-1991 επηρεάζουν το συντάξιμο μισθό στο μέτρο που με αυτές προσαυξάνεται ο βασικός μισθός και το αντίστοιχο χρονοεπίδομα, βάσει των οποίων κανονίζεται ή ανακαθορίζεται η σύνταξη και το εφάπαξ και τούτο ανεξαρτήτως αν είχαν καταβληθεί ή όχι ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του Τ.Π.Δ.Υ. Στις αρχικές επαφές που είχαμε με τους υπευθύνους του Ταμείου επιδιώξαμε να βρεθεί μία συμβιβαστική λύση στο ζήτημα αυτό. Συμφωνήσαμε να μην καταβληθεί εφάπαξ το ποσό της κρατήσεως αλλά να διαιρεθεί σε δόσεις. Το Ταμείο πρότεινε να διαιρεθεί το ποσό της κρατήσεως με τον αριθμό 12 και να καταβληθεί σε αντίστοιχες μηνιαίες δόσεις. Εμείς προτεί-

ναμε να διαιρεθεί με τον αριθμό 36 και να καταβληθεί σε αντίστοιχες μηνιαίες δόσεις. Τελικά συμβιβαστήκαμε εις το να γίνει η διαίρεση με τον αριθμό 24 και να καταβληθεί το ποσό σε 24 μηνιαίες δόσεις αρχής γενομένης από την 1η-1ου-2003. Διαφωνία όμως ανέκυψε ως προς το εάν το ποσοστό των κρατήσεων θα υπολογιζόταν επί του συνόλου των αναδρομικών ή επί ποσοστού αυτών. Η δική μας άποψη ήταν ότι το ποσοστό των κρατήσεων έπρεπε να υπολογισθεί επί του 41,459% των αναδρομικών. Στην τελευταία συνάντηση με τον διευθυντή του Τ. Π. Δ.Υ. η οποία πραγματοποιήθηκε στις 4-12-2002 δεν καταλήξαμε συμφωνία. Οι διαπραγματεύσεις θα συνεχιστούν εμείς δε θα εμμένουμε στην θέση μας, δηλαδή στον υπολογισμό των κρατήσεων επί του 41,459 των αναδρομικών, ποσοστό στο οποίο καταλήξαμε μετά από σχετική εισήγηση Δικαστή του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ένα άλλο ζήτημα το οποίο μας απασχόλησε και μας απασχολεί είναι εκείνο της αυξήσεως των οργανικών θέσεων. Η επί μία πενταετία παρατηρούμενη στασιμότητα στο θέμα της αυξήσεως των οργανικών θέσεων των εισαγγελέων έχει προκαλέσει σημαντικά προβλήματα στη διαδικασία απονομής της ποινικής δικαιοσύνης. Η Ένωση με έγγραφα και με επανειλημμένες παραστάσεις του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέα προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης τόνισε με έμφαση και με επιχειρήματα την ανάγκη αυξήσεως των οργανικών θέσεων. Πιστεύουμε ότι οι προσπάθειές μας αυτές σύντομα θα αποδώσουν και οι οργανικές θέσεις θα αυξηθούν. Στις 6-6-2002 το διοικητικό συμβούλιο ανταποκρινόμενο στο καθολικό αίτημα των Εισαγγελέων της χώρας ώστε να αποκτήσει ο Εισαγγελικός θεσμός την φυσική του ηγεσία, συγκάλεσε έκτακτη γενική συνέλευ-

ση με αποκλειστικό θέμα την επιλογή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Στη συνέλευση αυτή τονίστηκε ότι η επιλογή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου επιβάλλεται να γίνεται από τους Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου προκειμένου να ενισχυθεί ο εισαγγελικός θεσμός με την παροχή σ' αυτόν της φυσικής του ηγεσίας, με όλες τις εντεύθεν ευεργετικές συνέπειες. Για άλλη μία φορά κατά την προαγωγή στη θέση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, αποκλείστηκαν οι Αντεισαγγελείς του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Η Ένωση δεν θα παύσει ποτέ να αγωνίζεται για την ικανοποίηση επί τέλους του καθολικού αιτήματος των Εισαγγελέων της χώρας που συνίσταται εις το να αποκτήσει ο εισαγγελικός θεσμός τη φυσική του ηγεσία. Παράλληλα θα επιδιώκουμε την καλή συνεργασία με τους Εισαγγελείς του Αρείου Πάγου, προς τον σκοπό της ορθής και αποτελεσματικής επιτέλεσης του έργου της Εισαγγελικής Αρχής.

Η Ένωση στις 27 και 28-9-2002 σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρία Ποινικού Δικαίου διοργάνωσε επιστημονική διημερίδα στο αμφιθέατρο της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής με κύριο θέμα «ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ». Η διημερίδα αυτή σημείωσε μεγάλη επιτυχία και ήταν αναγκαία αφού τα τελευταία χρόνια γίνεται λόγος για την συμπεριφορά των Μ.Μ.Ε. σε δικαστικές υποθέσεις που απασχολούν το ευρύ κοινό και τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν στην ορθή απονομή της Δικαιοσύνης.

Στις 28-6-2002 το Δ.Σ. της Ενώσεως παρέθεσε δείπνο προς τιμήν των αποχωρησάντων από την ενεργό υπηρεσία συναδέλφων στο εστιατόριο «ΔΙΟΝΥΣΟΣ». Ήταν μία άκρως συγκινητική βραδιά στην οποία έλαβε μέρος και ο αποχωρησας

Πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Στέφανος Μαθίας.

Η Ένωση υποστήριξε την πανελλήνια έκθεση έργων χειροτεχνίας των κρατουμένων σε διάφορα σωφρονιστικά καταστήματα, την οποία διοργάνωσε το Υπουργείο Δικαιοσύνης σε συνεργασία με τον ΕΟΜΜΕΧ. Η έκθεση αυτή λειτούργησε στην Αθήνα από 11-9-2002 μέχρι 2-10-2002. Υποστηρίξαμε τη έκθεση με την αθλοθέτηση χρηματικού βραβείου το οποίο απονεμήθηκε σε κρατούμενο από ειδική επιτροπή επί τη βάση της ποιότητας του έργου που παρουσίασε.

Διατηρήσαμε ζωντανή την επικοινωνία με τους συναδέλφους μας σε όλη τη χώρα με την αποστολή με ΦΑΞ πλήθωρας ενημερωτικών δελτίων και ανακοινώσεων, ενώ εκδώσαμε και δύο φύλλα της εφημερίδας «ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ». Διοργανώσαμε επίσης χοροεπιπέριδα στο κέντρο διασκεδάσεως TABOO με μεγάλη επιτυχία.

Εκδώσαμε ανακοινώσεις με τις οποίες καταδικάσαμε τις προσπάθειες ορισμένων να παρέμβουν στο έργο μας και να θίξουν αδικαιολογητως τα μέλη μας.

Λάβαμε μέρος στην εορτή της μνήμης του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτου, προστάτου των δικαστών, που έλαβε χώρα στις 3-10-2002 στον Ιερό μητροπολιτικό Ναό Αθηνών.

Τέλος λάβαμε μέρος στα Διαβαλκανικά συνέδρια που διοργάνωσε η Βαλκανική Ομοσπονδία Νομικών στην Πάτρα στις 10 και 11-5-2002 και στις 20 και 21-9-2002 στην Καστοριά. Στα συνέδρια αυτά ορίστηκε ως εισηγητής ο αντιπρόεδρος της Ενώσεως Εισαγγελέας Εφετών κ. Φώτιος Μακρής.

Μετά ταύτα αξιότιμοι κυρίες και κύριοι συναδέλφοι ζητάμε από την Γενική Συνέλευση την έγκριση των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η κοπή της πίτας στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών

Στις 23-1-2003 πραγματοποιήθηκε στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, η κοπή της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας. Στην εορταστική εκδήλωση οποία διοργανώθηκε με πρωτοβουλία του Προϊσταμένου της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών κ. Σωτηρίου Μπάγια, παρέστησαν ο Πρόεδρος του

Αρείου Πάγου κ. Γεώργιος Κάππος, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Ευάγγελος Κρουσταλάκης, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης κ. Ιωάννης Γαβρίλης, ο προϊστάμενος της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών κ. Πέτρος Βέρροιος στον οποίο έτυχε και το νόμισμα της πίτας, ο Επιθεωρητής Αρεοπαγί-

της κ. Χαράλαμπος Γεωργακόπουλος, ο Επιθεωρητής Εισαγγελέας Εφετών κ. Γεώργιος Σανιδάς, ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Πρωτοδικείου Αθηνών κ. Κων/νος Σταμαδιάνος, ο πρόεδρος της Ενώσεώς μας κ. Βασίλειος Μαρκής, Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών, καθώς και οι σύναδελφοι και οι υπάλληλοι της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών.

Η διαπραγμάτευση με τη «Νόμος»

Η Ένωση, μετά από διαπραγματεύσεις, συμφώνησε χαμηλό τίμημα χρήσεως της Τράπεζας Νομικών Πληροφοριών «ΝΟΜΟΣ», με δικαιώμα απεριόριστης χρήσεως. Το ακριβές ετήσιο ποσό πιθανολογείται ότι θα κυμαίνεται από 146 ευρώ το ανώτερο μέχρι 60 ευρώ το κατώτερο. Οι φάκελοι με τις δηλώσεις ενεργοποίησης των κωδικών, απεστάλησαν ήδη στους συναδέλφους που είχαν εκδηλώσει σχετικό ενδιαφέρον, σύντομα δε θα αποσταλούν σε όλους τους εισαγγελείς της χώρας προκειμένου να ενημερωθούν και να συνδεθούν εφόσον το επιθυμούν με την Τράπεζα αυτή, η οποία παρέχει πλήρη νομικές πληροφορίες, επί 24ώρου βάσεως. Σημειωτέον ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των συμμετεχόντων, τόσο χαμηλότερο θα είναι το κόστος της σχετικής σύνδεσης.

Οι συνάδελφοι, μπορούν να ζητούν διευκρινήσεις: Α) Από το γραφείο της Ενώσεως (τηλ. 210 8222548, κα Ελένη Πανταζή) Β) Από τη «ΝΟΜΟΣ» (τηλ. 210 6994830-832, FAX 210-6920560 από την κα Κουτσελίνη ή τον διευθύνοντα τη «ΝΟΜΟΣ» Νικόλαο Τζωρτζόπουλο).

Το Ταμείο Προνοίας

Από την πρώτη Φεβρουαρίου 2003 άρχισε η καταβολή των δόσεων υπέρ του Ταμείου Προνοίας επί των αναδρομικών αποδοχών μας. Τελικά συμφωνήθηκε ο υπολογισμός των κρατήσεων αυτών να γίνει με ενιαίο συντελεστή ύψους 41,46% για όλους τους κλάδους και βαθμούς.

ΠΑΡΧΕΥΣΙΑΣΗ ΝΕΣΕΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Από τις εκδόσεις «ΑΝΤ.ΣΑΚΚΕΥΛΑ» κυκλοφόρησε το βιβλίο «Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΣΤΑ ΠΛΕΙΑ» του Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών Δρος Νομικής Γεωργίου Βούλγαρη

Ο συγγραφέας διαπραγματεύεται τα ζητήματα ποινικής εξουσίας και δικαιοδοσίας στα πλοία και γενικότερα με όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το ποινικό δίκαιο με την μεγάλη ανάπτυξη της ναυσιπλοΐας παγκοσμίως.

Πλέον συγκεκριμένα στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται διάκριση της ποινικής εξουσίας από την ποινική δικαιοδοσία ενός κράτους και αναφέρονται οι αρχές που διέπουν το διεθνές ποινικό δίκαιο και τα κατά τόπο όρια εφαρμογής των ποινικών νόμων. Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται ο τόπος τέλεσης του εγκλήματος από την πλευρά του ουσιαστικού δικαίου. Στο τρίτο κεφάλαιο ορίζεται εννοιολογικά το πλοίο, ενώ θίγονται και ζητήματα που αφορούν στα είδη αυτού, τη νο-

μική φύση του κ.λ.π.. Στα κεφάλαια 3,4, και 5 ο συγγραφέας διαπραγματεύεται ζητήματα που αφορούν στις θαλάσσιες ζώνες (εννοιολογικός προσδιορισμός εσωτερικών υδάτων, αιγιαλίτιδας ζώνης, ανοιχτής θάλασσας κ.λ.π.), στα εγκλήματα που τελούνται τόσο στα εμπορικά, όσο και στα δημόσια πλοία.

Το εν λόγω έργο που αποτελεί και την διδακτορική διατριβή του συναδέλφου, διακρίνεται τόσο για την θεωρητική προσέγγιση των νομικών θεμάτων με τα οποία ασχολείται όσο και για την άμεση επαφή με την δικαστηριακή πρακτική στις περιπτώσεις που αναφύονται ζητήματα ποινικής δικαιοδοσίας στα πλοία.

Παναγιώτης Μπρακουμάτσος Εισαγγελέας Πρωτοδικών

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πάντα θέση της ένωσης αποτελεί η εκπόνηση ενός νέου κι ολοκληρωμένου σχεδίου ΚΠΔ εναρμονισμένου με τις συνθήκες της νέας δικαιοδικής πραγματικότητας. Τούτο το κρίνουμε αναγκαίο, διότι ένας κώδικας πρέπει να έχει μία φιλοσοφία, δογματική συνέπεια και ενιαία μεθοδολογία. Ωστόσο και παρά την ανωτέρω άποψή μας είμαστε πρόθυμοι στον επιστημονικό διάλογο και στις όποιες νομοθετικές πρωτοβουλίες που τα θεσμοθετημένα όργανα της πολιτείας λαμβάνουν. Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, παρά το ότι απέχει από το να είναι σχέδιο ΚΠΔ, βρίσκει, κατά την άποψή μας στην ορθή κατεύθυνση, καθώς: 1ον) ανταποκρίνεται στις ανάγκες που έχει δημιουργήσει η σύγχρονη ζωή και ιδιαίτερα η δικαστηριακή πρακτική. 2ον) Είναι εν πολλοίς εφαρμοσμένο με την πρόσφατη νομολογία του ΑΠ και την ΕΣΔΑ, ενώ λαμβάνει και σοβαρά υπόψη τις προτάσεις που έχει διατυπώσει η θεωρία.

Στις επί μέρους παρατηρήσεις μας περιέχονται προτάσεις, οι οποίες θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων που θέτει το νομοσχέδιο, ενώ διατυπώνονται σε ορισμένα σημεία και οι διαφωνίες μας, οι οποίες χωρίς να είναι στείρα άρνηση, συνιστούν μία διαφορετική θέση των δικονομικών ζητημάτων.

II. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1) Οι προτεινόμενες αλλαγές στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 30 δεν μας βρίσκουν σύμφωνους για τους εξής λόγους: α) Η νύν ισχύουσα διάταξη της παρ1, σύμφωνα με την οποία ο ΥΠ Δ/σύνης έχει το δικαίωμα να παραγγείλει την ποινική δίωξη κάθε αξιόποινης πράξης, έχει επικριθεί τόσο από τις δικαστικές ενώσεις, όσο κι από το σύνολο της θεωρίας για την συνταγματική της απόκλιση. Η προτεινόμενη τροποποίηση, κατά την οποία το δικαίωμα του Υπουργού περιορίζεται στην παραγγελία προκ/κής εξέτασης, αν και αμβλύνει κάπως το πρόβλημα, εν τούτοις δεν είναι απαλλαγμένο συνυπόκειν προβλημάτων. Θέση μας είναι, ότι πρέπει να καταργηθεί πλήρως η διάταξη αυτή. Ως προς την παρ 3 του άρθ 30 επίσης προτείνουμε την κατάργησή της, διότι με τη φράση «Σε υποθέσεις εξαιρετικής σημασίας» που αποτελεί άοριστη έννοια δημιουργείται δικαιοσύνη δύο ταχυτήτων, αφού τα κριτήρια της διάκρισης είναι ασαφή και δίδουν λαβή για παρεξηγήσεις και διατύπωση δυσμενών σχολίων, ως προς την επιλογή των υποθέσεων, που θα πρέπει να εκδικασθούν κατά προτεραιότητα.

2) Στο εδάφιο 3 της παρ 2 του άρθ 31 να προστεθεί η φράση «δεν μπορεί να αποτελέσει μέρος της δικογραφίας ούτε να ληφθεί υπόψη με ποινή ακυρότητας της διαδικασίας, αλλά παραμένει στο αρχείο της εισαγγελίας». Εννοείται, ότι παραμένει στο αρχείο εκείνη η κατάθεση που εδόθη ενόρκως ή χωρίς τη παρουσία του δικηγόρου. Αντίθετα αυτή που εδόθη με δικηγόρο αποτελεί μέρος της δικογραφίας. Θεωρούμε απαραίτητη την ρητή πρόβλεψη ακυρότητας προκειμένου να αποφευχθούν αυτές γκάιρα.

3) Στο υπό τροποποίηση άρθρο 43 να προστεθεί περίπτωση γ με το εξής περιεχόμενο «αφερευα από αρμόδια διοικητική αρχή»

4) Προτείνουμε όπως το άρθρο

ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(Οι προτάσεις μας αυτές έχουν ήδη τεθεί υπ' όψιν του κ. Υπουργού Δικαιοσύνης, και το Δ.Σ. θα εξακολουθήσει την προσπάθειά του για την υλοποίησή τους)

59 λάβει την εξής μορφή: 1. «Όταν η απόφαση σε ποινική δίκη σε οποιοδήποτε στάδιο κι αν ευρίσκεται εξαρτάται από άλλη υπόθεση για την οποία έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και δεν είναι δυνατή η ένωσή τους, η πρώτη αναβάλλεται, ωστόσο εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση στη δεύτερη δίκη».

Παρ 2 «Στις περιπτώσεις των άρθρων 224, 229, 362, 363 ΠΚ αν για το γεγονός για το οποίο εδόθη ο όρκος ή έγινε η καταμίνυση ή ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος ασκήθηκε ποινική δίωξη ο εισαγγελέας π/κ/ών με πράξη του απέχει από κάθε ενέργεια έως το τέλος της ποινικής δίωξης».

Παρ 3 «Η προθεσμία της παραγράφου στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων αναστέλλεται για όσο χρόνο δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η ποινική δίωξη».

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κατατείνονται στην αποσυμφόρηση της ποινικής διαδικασίας, καθώς ο πολίτης υποθέσεις ψευδούς καταμίνυσης, συκοφαντικής δυσφήμισης κλπ δεν θα εισάγονται άνευ αλλήλου τινός στο ακροατήριο, ενώ θα αποφευχθεί και ο κίνδυνος παραγραφής αυτών.

5) Στην υπό τροποποίηση παρ Α του άρθρου 114 που αφορά την καθ ύλην αρμοδιότητα του μον/θούς π/κ/ών προτείνουμε, όπως μετά το άρθρο 286 ΠΚ προστεθούν τα άρθρα 314 παρ 1α σε συνδ με 315 παρ 1εδ β. Τούτο το κρίνουμε αναγκαίο, προκειμένου σωματικές βλάβες που λαμβάνουν χώρα σε εργασιακούς χώρους και έχουν δικονομικές δυσχέρειες να εκδικάζονται από το τριμελές π/κ/ών.

6) Ενόψει της διαθέσεως του αντικειμένου της ποινικής δίκης από τον εισαγγελέα στις υποθέσεις του μον/θούς π/κ/ών, που αποτελεί πράγματι μία καινοτομία ρύθμιση και πάγιο αίτημα της ένωσής μας, προτείνουμε να προστεθεί στο άρθρο 245 6η παράγραφος με το εξής περιεχόμενο «Σε υποθέσεις ως προς τις οποίες έχει συμπληρωθεί ο χρόνος της παραγραφής, σύμφωνα με το άρθρο 111 ΠΚ, ο εισαγγελέας π/κ/ών διατάσσει τη παύση της ποινικής δίωξης με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα εφετών. Κατά της ανωτέρω διάταξης έχει δικαίωμα προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 10 ημερών από της επιδόσεως σε αυτόν της διάταξης προσφυγής, ενώπιον του συμβουλίου π/κ/ών». Κρίνουμε απαραίτητη την προσθήκη αυτή, διότι ανάλογη ρύθμιση της παρ 5 του άρθ 113 ΠΚ δεν έτυχε εφαρμογής με το σκεπτικό, ότι αφορούσε εκκρεμείς υποθέσεις κατά τη θέσπιση του άρθρου αυτού.

Στο εδάφιο β της παρ 2 του άρθ 245 να γίνει η εξής τροποποίηση «Αν υπάρχουν περισσότεροι κατ/νοι και δεν προκύπτουν ενδείξεις ενοχής για παραπομπή ..κλπ.. ο εισαγγελέας έχει τη δυνατότητα να χωρίσει ως προς το σκέλος αυτό τη δικογραφία και να κάνει πρόταση στο συμβούλιο.

7) Στο άρθρο 246 προτείνουμε να προστεθεί εδάφιο με το εξής

περιεχόμενο «Διατάξεις ειδικών ποινικών νόμων που προβλέπουν τη διενέργεια κυρίας ανακρίσεως επί π/κ/ών καταργούνται». Κατ αυτό τον τρόπο θα επιτευχθεί η ομοιογενεποίηση των διατάξεων του ΚΠΔ με τις αντίστοιχες των ειδικών ποινικών νόμων ως προς την προδικασία στα π/κ/τα.

8) Το άρθρο 273 παρ 1 εδ α να τροποποιηθεί, ως εξής: «Όταν ο κατ/νος εμφανισθεί ενώπιον του ανακριτή ή εισαγγελέα, του πταιματοδίκη ή του ειρηνοδίκη που ενεργεί προανάκριση ή τους ανακριτικούς υπαλλήλους που προβλέπονται στα άρθρα 33 κ 34». Η Ratio της διάταξης συνίσταται στο να γίνονται οι επιδόσεις της παρ γ και στη κατοικία που δηλώνει ο κατ/νος στους προαν/κούς υπαλλήλους των άρθ 33 κ 34γ (διευρυμένης έτσι της εννοίας της κατά π/κ/ών γνωστής διαμονής).

9) Στο άρθρο 308 του οποίου με το σχέδιο προτείνεται η τροποποίηση εισάγεται η ρύθμιση της περαιώσεως της κυρίας ανακρίσεως με αμετάκλητο βούλευμα του συμβουλίου εφετών. Δηλ παρακάμπτεται στις περισσότερες περιπτώσεις ο Α βαθμός δικαιοδοσίας στη προδικασία (ενόψει και των λοιπών τρόπων περάτωσης που προβλέπονται σε ειδικούς νόμους). Η ρύθμιση αυτή μας βρίσκει αντίθετους για τους εξής λόγους: Με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται η επιτάχυνση της εκδίκασης των ποινικών υποθέσεων. Το πρόβλημα όμως της καθυστέρησης της εκδίκασης δεν σχετίζεται τόσο με τη προδικασία, όσο με το σύστημα εισροών και εκροών του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης και συγκεκριμένα: Ενώ από την προδικασία εξέρχεται μεγάλος αριθμός υποθέσεων, έστω και με κάποια καθυστέρηση, και εισέρχεται στο στάδιο της κυρίας διαδικασίας (εισοδή) οι εκροές από το τελευταίο στάδιο είναι ελάχιστες σε σχέση με τις εισροές, δηλ πολύ λίγες υποθέσεις τελικά εκδικάζονται αμετάκλητα προκειμένου να ακουστούν και το τελικό στάδιο έκτισης της ποινής. Το φαινόμενο αυτό έχει πολλή εξηγήσιμη. Ειδικότερα το ωράριο με το οποίο λειτουργούν τα δικαστήρια αλλή και κυρίως η αθρόα και χωρίς ενδελεχή επεξεργασία εισαγωγή υποθέσεων στο ακροατήριο είναι από τις κύριες αιτίες του φαινομένου αυτού. Ενας άλλος λόγος που μας βρίσκει αντίθετους στη ρύθμιση αυτή είναι, ότι πλέον το κύριο βάρος της εργασίας κατά τη προδικασία αναλαμβάνει ο ολιγαριθμότερος βαθμός εισαγγελικών λειτουργιών, που παράλληλα είναι και βιολογικά επιβαρυνμένος. Πέραν τούτου ο Α βαθμός των εισαγγελικών λειτουργιών αποκόβεται από τη διαδικασία της επεξεργασίας σοβαρών ανακριτικών δικογραφιών γεγονός που θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην επιστημονική του κατάρτιση και την καλλιέργεια της δικαιοδοτικής του κρίσης. Αντ αυτού προτείνουμε εναλλακτικά: α) Η περαίωση της κυρίας ανακρίσεως πρέπει να γίνεται με αμετάκλητο βούλευμα του συμβουλίου π/κ/ών σε περίπτωση παραπομπής, ενώ αν το

συμβούλιο αποφαινεται, ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορία ή παύση οριστικά αυτή να δίδεται η δυνατότητα στον πολιτικό ενάγοντα να ασκήσει έφεση. Η δυνατότητα του εισαγγελέα για άσκηση έφεσης μπορεί να παραμείνει για λόγους δικαιοπολιτικούς και ασφάλειας δικαίου β) Περαίωση της κυρίας ανακρίσεως ομοίως με βούλευμα του συμβ. π/κ/ών και να δίδονται τα αυτά δικαιώματα σε κατ/νο και πολιτικώς ενάγοντα για άσκηση έφεσεως. Το δικαίωμα αυτό βεβαίως πρέπει να παραμείνει στη περίπτωση αυτή και στον εισαγγελέα. Σε περίπτωση που ισχύσει το ένδικο μέσο της έφεσεως θα πρέπει να επέλθουν και οι ανάλογες αλλαγές στα άρθρα 23 κ 24 του σχεδίου που αναφέρονται στα άρθ 318 και 319,

10) Στα πλαίσια του προτεινόμενου σχεδίου δεν είναι ορθή η τροποποίηση της παρ 2 του 311, διότι είναι δυνατό στα πλαίσια της προτεινόμενης τροποποίησης του άρθ. 308 την προσωρινή παύση να διατάξει το συμβ π/κ/ών.

11) Η ολοσχερής κατάργηση του άρθρου 317 δεν είναι σωστή (στα πλαίσια του σχεδίου για τη περαίωση της κυρίας ανακρίσεως) διότι: Στην παρ 1β του 317 προβλέπεται αρμοδιότητα του συμβ εφετών στη παρ 3 του άρθ 322, το οποίο δεν καταργείται. Επίσης στη περίπτωση που το συμβ π/κ/ών δεν έδωσε τον ορθό χαρακτηρισμό ή παρέπεμψε σε αναρμόδιο δικαστήριο δημιουργούνται προβλήματα που μόνο ο ΑΠ κατόπιν αναιρέσεως μπορεί να λύσει. Φρονούμε, ότι στις περιπτώσεις αυτές να διατηρηθεί η αρμοδιότητα του συμβ εφετών (όταν δηλ εδόθη λάθος χαρακτηρισμός ή έγινε παραπομπή σε αναρμόδιο δικαστήριο).

12) Στο τέλος της νέας παρ 3 του άρθ 319 που έχει αναριθμηθεί να προστεθεί μετά τη φράση «Μόλις καταστεί αμετάκλητο το βούλευμα γίνεται η κλήση του κατ/νου κατά τα άρθρα 321 επ. Με ποινή ακυρότητας της διαδικασίας η συζήτηση στο ακροατήριο δεν αρχίζει, πριν καταστεί αμετάκλητο το βούλευμα». Με τη διατύπωση αυτή εξ αντιδιαστολής συνάγεται, ότι δεν παράγεται ακυρότητα, όταν παρά το μη αμετάκλητο χωρήσει κλήση του κατ/νου.

13) Στο άρθρο 336 να προστεθεί παρ 4 ως εξής: «Ε συνήγορος που συνεχίζει να θορυβεί ή δείχνει ανυπακοή και μετά την επιβολή της πειθαρχικής ποινής παύεται με απόφαση του δικαστηρίου αφού ακουσθεί ο εισαγγελέας. Στη περίπτωση αυτή η δίκη διακόπτεται μέχρι 2 ημέρες προκειμένου ο κατ/νος να διορίσει συνήγορο. Αν δεν μπορεί ή υποβάλλει σχετικό αίτημα το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να διορίσει σε αυτόν συνήγορο εφαρμόζοντας το άρθρο 96Α» Η προσθήκη αυτή κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να αντιμετωπισθούν ακραία φαινόμενα ελαχίστων συνηγόρων που αποκλειστικό σκοπό έχουν την παρεμπόδιση της ακροαματικής διαδικασίας με τα γνωστά δυσμενή αποτελέσματα.

14) Στο άρθρο 432 παρ 1 να

προσθεθεί εδ β με το περιεχόμενο του καταργηθέντος αρθ 12 παρ 4 του ν. 1941/91 «Αν εκείνος που παραπέμφθηκε να δικασθεί είναι γνωστής διαμονής και δεν εμφανίζεται για να δικασθεί στη δικάσιμο που ορίσθηκε, διάζεται σαν να ήταν παρών, αν κλητεύθηκε ως γνωστής διαμονής. Η διάταξη του 341 ΚΠΔ εφαρμόζεται ανάλογα και στη περίπτωση αυτή».

15) Στην υπό τροποποίηση παρ 3 του άρθ 113 ΠΚ που επιμκύνει ορθά το χρόνο αναστολής σε 5 έτη και για τα π/κ/τα να τεθεί στην αρχή η φράση «Η κατά τη παράγραφο 2 αναστολή δεν μπορεί να διαρκέσει...». Η τροποποίηση αυτή κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου ο χρονικός περιορισμός της αναστολής της παραγραφής να μην καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις, κατά τις οποίες η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρόνο σύμφωνα με διάταξη νόμου δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η ποινική δίωξη.

16) Με το άρθρο 63.1 του σχεδίου προβλέπεται η δυνατότητα μετατροπής των ανεκτέλεστων ποινών φυλάκισης που έχουν επιβληθεί για π/κ/τα με δικαστικές αποφάσεις που κατέστησαν αμετάκλητες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται μία μάλλον πρόχειρη διευθέτηση δικαστικών εκκρεμοτήτων, η οποία νοθεύει το δικαίο εκτέλεσης της ποινής, χωρίς μάλιστα δογματική συνέπεια, ενώ εκ παραλήθη δημιουργεί π/κ/ές όσες δυσχέρειες στις εισαγγελίες που είναι περισσότερες από τα προβλήματα που επιχειρεί να επιλύσει η προτεινόμενη ρύθμιση.

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ

Στις παρατηρήσεις μας είναι ευνόητο, ότι παραλείψαμε όσα εκείνα τα σημεία του σχεδίου που μας βρίσκουν σύμφωνους. Θεωρούμε όμως απαραίτητο να επισημόνουμε τις μεγάλες καινοτομίες που εισάγονται και θα επενεργήσουν ευεργετικά στο δικονομικό μας σύστημα. Ιδιαίτερα πρέπει να τονισθεί: α) Η υποχρεωτική διενέργεια προκ/κής εξέτασης, πριν της άσκησης της ποινικής δίωξης, όταν πρόκειται για κατ/τα ή π/κ/τα αρμοδιότητας τριμελούς π/κ/ών, κατά την οποία ο καθού η προκ/κή έχει όλες τις δικονομικές εγγυήσεις (παρουσία με δικηγόρο κλπ). β) Η εισαγωγή σε περιορισμένη μορφή της αρχής της σκοπιμότητας στη δίωξη των αξιοποιώνων πράξεων με τη δυνατότητα του εισαγγελέα να αρχειοθετεί τη μήνυση μετά τη διενέργεια προκ/κής εξέτασης, αν κρίνει, ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ενοχής. (Το αυτό και επί εγκλήσεως). Κατ αυτό τον τρόπο διευρύνεται σημαντικά η δικαιοδοτική κρίση του εισαγγελέα και επέρχεται από συμφόρηση τόσο της διαδικασίας ενώπιον των συμβουλίων, όσο και της κυρίας διαδικασίας. γ) Στα π/κ/τα αρμοδιότητας του μον/θούς π/κ/ών ο εισαγγελέας έχει εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της ποινικής δίκης, αφού αρχειοθετεί την υπόθεση χωρίς ο εγκ/ών να στερείται των δικαιωμάτων του.

Με την ελπίδα, ότι οι προτάσεις μας θα τύχουν της ανάλογης προσοχής, ευχόμεστε την ταχεία ψήφιση του νομοσχεδίου, αφού ληφθούν οι πάσης οι παρατηρήσεις των δικαστικών ενώσεων και των επιστημονικών φορέων.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΑ «NE BIS IN IDEM»

(Σχέδια αποφάσεως πλαισίου)

Εχοντας υπόψη τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίως το άρθρο 29, το άρθρο 31 στοιχείο δ) και το άρθρο 34 παράγραφος 2 στοιχείο β) την πρωτοβουλία της Ελληνικής Δημοκρατίας, τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανόνας «ne bis in idem» ή η απαγόρευση της διπλής διακινδύνευσης, δηλαδή να μη διώκεται ούτε να δικάζεται κανείς δύο φορές για τις ίδιες πράξεις και για την ίδια αξιόποινη συμπεριφορά, κατοχυρώνεται ως ατομικό δικαίωμα στα διεθνή νομικά μέσα των ανθρώπινων δικαιωμάτων, όπως στο έβδομο πρωτόκολλο (άρθρο 4) της Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 50), αναγνωρίζεται δε από όλα τα νομικά συστήματα που διαπνέονται από την ιδέα σεβασμού και προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

(2) Η αρχή «ne bis in idem» αποκτά μια ιδιαίτερη σημασία καθώς η διασυννοριακή εγκληματικότητα αυξάνεται και τα δικαιοδοτικά προβλήματα σχετικά με την ποινική δίωξη καθίστανται πιο περίπλοκα. Ακόμη, η σπουδαιότητά της καταδεικνύεται στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και της έκδοσης είτε στο πλαίσιο της Ένωσης είτε σε συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης ή ορισμένων Κρατών Μελών και τρίτων χωρών.

(3) Σύμφωνα με το πρόγραμμα δράσης του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την καλύτερη δυνατή εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης του Άμστερνταμ για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το σημείο 49 στοιχείο ε) προβλέπει ότι, εντός πέντε ετών από την έναρξη ισχύος της συνθήκης, πρέπει να θεσπισθούν μέτρα «για τον συντονισμό των δικαστικών ερευνών και των διεξαγομένων στα Κράτη Μέλη ποινικών δίωξεων προκειμένου να αποφευχθούν οι επικαλύψεις καθώς και οι αντιφατικές αποφάσεις λαμβανομένης υπόψη της καλύτερης χρήσης της αρχής «ne bis in idem».

(4) Στο κοινό πρόγραμμα μέτρων του Συμβουλίου και της Επιτροπής για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των ποινικών αποφάσεων η αρχή «ne bis in idem» περιλαμβάνεται μεταξύ των άμεσων προτεραιοτήτων της Ένωσης και ειδικότερα στον τομέα του υπολογισμού των οριστικών ποινικών αποφάσεων, που έχει προηγουμένως εκδοθεί από Δικαστήριο άλλου Κράτους Μέλους. Το εν λόγω πρόγραμμα στο μέτρο 1 συστήνει την επανεξέταση των άρθρων 54 μέχρι 57 της σύμβασης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Σένγκεν, που επανέλαβαν αντίστοιχα άρθρα της σύμβασης μεταξύ των Κρατών Μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με την εφαρμογή της αρχής «ne bis in idem», που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες την 25 Μαΐου 1987, με την προοπτική πλήρους εφαρμογής της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης, η οποία όμως δεν επικυρώθηκε από τα Κράτη Μέλη.

(5) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των οριστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις αναγνωρίζεται η θετική συμβολή της εφαρμογής της αρχής «ne bis in idem» στην αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων και η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου στο εσωτερικό της Ένωσης, που προϋποθέτει την εμπιστοσύνη ότι οι αποφάσεις που θα αναγνωρισθούν εκδίδονται πάντοτε σύμφωνα με τις αρχές της νομιμότητας, της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

(6) Στα ποινικά συστήματα ενός αριθμού κρατών η αρχή «ne bis in idem» αναγνωρίζεται μόνον σε εθνικό επίπεδο, δηλαδή σε κάθετη κατεύθυνση, με τήρηση της ποινικής διαδικασίας που ακολουθείται στο ίδιο αυτό κράτος. Η αναγνώριση αυτή περιέχεται είτε σε συνταγματικές διατάξεις είτε διατάξεις νόμου και βεβαιώνεται, α) στο άρθρο 14 παράγραφος 7 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα της 19 Δεκεμβρίου 1966, β) στο άρθρο 4 του έβδομου πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών. Διακρατική χρήση της αρχής αυτής, σε οριζόντια κατεύθυνση, γίνεται στα άρθρα 54 μέχρι 57 του Κεφαλαίου 3 της σύμβασης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Σένγκεν.

(7) Η εφαρμογή της αρχής «ne bis in idem» μέχρι σήμερα θέτει πολλά σοβαρά ζητήματα ερμηνείας ή αποδοχής ορισμένων ουσιαστικών διατάξεων ή γενικότερων κανόνων (π.χ. έννοια του «idem») εξαιτίας της ανομοιομορφίας ρύθμισης της αρχής αυτής από τα διάφορα διεθνή νομικά μέσα και της διαφορετικής πρακτικής των εθνικών νομοθεσιών. Σκοπός της παρούσας απόφασης-πλαίσιο είναι να αποκτήσουν τα κράτη Μέλη κοινούς κανόνες δικαίου σχετικά με την αρχή «ne bis in idem» για να εξασφαλισθεί ομοιομορφία τόσο στην ερμηνεία των κανόνων αυτών όσο και στην πρακτική τους εφαρμογή.

(8) Ως προς την Ισλανδία και τη Νορβηγία, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου Σένγκεν κατά την έννοια της συμφωνίας που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας για τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου Σένγκεν, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 στοιχείο Ε της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου της 17.5.1999 σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας αυτής.

(9) Το Ηνωμένο Βασίλειο συμμετέχει στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του πρωτοκόλλου για την ενσωμάτωση του κεκτημένου Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρω-

παϊκής Ένωσης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και με το άρθρο 8 παράγραφος 2 της απόφασης 2000/365/ΕΚ του Συμβουλίου της 29.5.2000 σχετικά με το αίτημα του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου Σένγκεν.

(10) Η Ιρλανδία συμμετέχει στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του πρωτοκόλλου για την ενσωμάτωση του κεκτημένου Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της απόφασης 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου της 28.2.2000 σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου Σένγκεν.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ:

Άρθρο 1 Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλαίσιο νοούνται ως:

- «Αξιόποινες πράξεις»:
 - οι πράξεις που συνιστούν εγκλήματα κατά το εθνικό δίκαιο κάθε Κράτους Μέλους
 - οι πράξεις που συνιστούν διοικητικά αδικήματα ή παραβάσεις τάξης που τιμωρούνται από διοικητική αρχή με χρηματική ποινή, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο κάθε Κράτους Μέλους, εφόσον υπάγονται στην αρμοδιότητα της διοικητικής αρχής και ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να φέρει την υπόθεση ενώπιον ποινικού δικαστηρίου.
- β) «απόφαση»: κάθε τελεσίδικη απόφαση εκδομένη από ποινικό δικαστήριο Κράτους Μέλους ως έκβαση ποινικής δίκης, η οποία μπορεί να είναι καταδικαστική ή αθωωτική ή να παύει οριστικά τη δίωξη, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία κάθε Κράτους Μέλους, καθώς επίσης η εξωδικαστική ποινική μεσολάβηση – ως τελεσίδικη θεωρείται κάθε απόφαση που παράγει δεδικασμένο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο –.
- γ) «κράτος δίκης»: το Κράτος Μέλος, όπου έλαβε χώρα η δίκη.
- δ) «εκκρεμοδίκια»: αν για μια αξιόποινη πράξη κινήθηκε ήδη κατά ενός προσώπου ποινική δίωξη, χωρίς να έχει ακόμη εκδοθεί απόφαση γι' αυτή την υπόθεση και αυτή εκκρεμεί ήδη σε δικαστήριο.
- ε) «idem»: η δεύτερη αξιόποινη πράξη μόνον προέρχεται από τα ίδια ή ουσιαστικά ίδια πραγματικά περιστατικά, ανεξαρτήτως του νομικού της χαρακτηρισμού.

Άρθρο 2

Δικαίωμα κάθε προσώπου να μη διώκεται ούτε να δικάζεται δις για την ίδια αξιόποινη πράξη

1. Όποιος λόγω τέλεσης μιας αξιόποινης πράξης έχει διωχθεί ή τελεσίδικα δικασθεί σε ένα Κράτος Μέλος, σύμφωνα με τον ποινικό νόμο και την ποινική δικονομία του Κράτους αυτού, δεν μπορεί για τις ίδιες πράξεις να διωχθεί από ένα άλλο Κράτος Μέλος, εφόσον έχει ήδη αθωωθεί, ή σε περίπτωση καταδίκης η ποινή έχει εκτιθεί ή εκτίεται ή δεν μπορεί πλέον να εκτελεσθεί, σύμφωνα με τους νόμους του Κράτους της δίκης.

2. Επανάληψη της διαδικασίας είναι δυνατή, αν υπάρχει απόδειξη νέων γεγονότων ή περιστατικών που αποκαλύφθηκαν μετά την απόφαση ή θεμελιώδες σφάλμα της προηγούμενης διαδικασίας, τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα της δίκης, σύμφωνα με τον ποινικό νόμο και την ποινική δικονομία του Κράτους της δίκης.

Άρθρο 3

Εκκρεμοδικία

Αν κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας σε ένα Κράτος Μέλος ασκηθεί ποινική δίωξη για την ίδια αξιόποινη πράξη σε άλλο Κράτος Μέλος, ακολουθείται η κατωτέρω διαδικασία:

α. Προτιμάται το forum Κράτους Μέλους που εξασφαλίζει καλύτερα την ορθή απονομή της δικαιοσύνης, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια: αα) το forum στο έδαφος του οποίου τελέστηκε η αξιόποινη πράξη, ββ) το forum του οποίου ο δράστης είναι υπήκοος ή στο οποίο διαμένει, γγ) το forum της καταγωγής των θυμάτων, δδ) το forum στο οποίο ο δράστης έχει βρεθεί.

β. Όταν περισσότερα Κράτη Μέλη έχουν δικαιοδοσία καθώς και δυνατότητα άσκησης ποινικής δίωξης για αξιόποινη πράξη που βασίζεται στα ίδια πραγματικά περιστατικά, οι αρμόδιες αρχές καθενός από τα Κράτη αυτά κατόπιν διαβουλεύσεως, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια του στοιχείου α' του ίδιου άρθρου, μπορούν να επιλέξουν το forum Κράτος Μέλους που θα πρέπει να προτιμηθεί.

γ. Σε περίπτωση προτιμήσεως του forum ενός Κράτους Μέλους, οι εκκρεμείς διαδικασίες στα άλλα Κράτη Μέλη αναστέλλονται μέχρι να εκδοθεί απόφαση που παράγει δεδικασμένο στο Κράτος Μέλος του οποίου το forum έχει προτιμηθεί. Σε περίπτωση αναστολής της διαδικασίας σε ένα Κράτος Μέλος οι αρμόδιες αρχές του ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση τις αντίστοιχες αρχές του Κράτους Μέλους το forum του οποίου έχει προτιμηθεί. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση στο Κράτος Μέλος που προτιμήθηκε οι αρμόδιες αρχές του τελευταίου ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση τις αντίστοιχες αρχές του πρώτου Κράτους Μέλους που ανέστειλε την δίωξη.

Άρθρο 4 Εξαιρέσεις

1. Ένα Κράτος Μέλος μπορεί με δήλωση να ενημερώνει τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και την Επιτροπή ότι δεν θα δεσμεύεται από το άρθρο 2 §§ 1 και 2 στην ακόλουθη περίπτωση: αν οι πράξεις που σχετίζονται με την αλλοδαπή απόφαση συνιστούν αξιόποινη πράξη κατά της ασφαλείας ή άλλων εξίσου ουσιαστών συμφερόντων αυτού του Κράτους Μέλους ή διαπράχθηκαν από δημόσιο υπάλληλο αυτού του Κράτους Μέλους κατά παράβαση των υπηρεσιακών του καθηκόντων.

2. Ένα Κράτος Μέλος που προβαίνει στην παραπάνω δήλωση θα προσδιορίζει τις κατηγορίες των αξιόποινων πράξεων στις οποίες αυτή η εξαιρεση μπορεί να εφαρμοσθεί.

3. Ένα Κράτος Μέλος μπορεί οποτεδήποτε να ανακαλεί αυτή τη δήλωση σχετικά με τις εξαιρέσεις της παραγράφου 1. Αυτή η ανάκληση θα γνωστοποιείται στη Γραμματεία του Συμβουλίου και στην Επιτροπή και θα ισχύει από την πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα από την ημέρα της γνωστοποίησης.

4. Η εξαιρεση που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο μιας δήλωσης σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεν θα εφαρμόζονται αν το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέλος έχει ζητήσει για τις ίδιες πράξεις από το άλλο Κράτος Μέλος να ασκήσει δίωξη ή αν έχει διατάξει την έκδοση του ενεχόμενου προσώπου.

Άρθρο 5 Αρχή του συνυπολογισμού

Αν ασκηθεί νέα ποινική δίωξη σε ένα Κράτος Μέλος εναντίον προσώπου που έχει τελεσίδικα δικασθεί για τις ίδιες πράξεις σε ένα άλλο Κράτος Μέλος, ο χρόνος στέρησης της ελευθερίας που εκτίθηκε ή η χρηματική ποινή που καταβλήθηκε στο τελευταίο αυτό Κράτος εξαιτίας αυτών των πράξεων θα αφαιρεθεί από την ποινή που πιθανόν να επιβληθεί. Στην έκταση που επιτρέψει το εθνικό δίκαιο θα συνυπολογίζονται και οποιεσδήποτε άλλες κυρώσεις πέραν των στερητικών της ελευθερίας, οι οποίες έχουν εκτελεσθεί ή κυρώσεις που επιβλήθηκαν στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας.

Άρθρο 6 Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αρμόδιων αρχών

1. Αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη εναντίον ενός προσώπου σε ένα Κράτος Μέλος και οι αρμόδιες αρχές του τελευταίου έχουν λόγους να πιστεύουν ότι η κατηγορία αφορά τις ίδιες πράξεις για τις οποίες έχει τελεσίδικα δικασθεί σε ένα άλλο Κράτος Μέλος, αυτές οι αρχές ζητούν τις σχετικές πληροφορίες από τις αρμόδιες αρχές του Κράτους της δίκης.

2. Οι ζητούμενες πληροφορίες θα παρέχονται το συντομότερο δυνατόν (με τη χρήση οποιουδήποτε τεχνικού μέσου) και θα λαμβάνονται υπόψη για να καθορισθεί, αν η διαδικασία θα συνεχισθεί.

3. Κάθε Κράτος Μέλος με δήλωση στη Γραμματεία του Συμβουλίου και την Επιτροπή θα καθορίζει τις αρχές που νομιμοποιούνται να ζητούν και να λαμβάνουν τις πληροφορίες που προβλέπει η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού.

Άρθρο 7 Εφαρμογή ευρύτερων διατάξεων

Οι προηγούμενες διατάξεις δεν εμποδίζουν την εφαρμογή ευρύτερων εθνικών διατάξεων σχετικά με τον κανόνα του «ne bis in idem», όταν συνδέεται με δικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν στο εξωτερικό.

Άρθρο 8 Εφαρμογή

1. Τα Κράτη Μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση-πλαίσιο μέχρι την {...} (δύο έτη μετά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης-πλαίσιο).

2. Τα Κράτη Μέλη ανακοινώνουν, μέχρι την ίδια ημερομηνία το αργότερο, στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων με τις οποίες ενσωματώνουν στο εθνικό τους δίκαιο τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την παρούσα απόφαση-πλαίσιο.

3. Βάσει των πληροφοριών αυτών η Επιτροπή υποβάλλει μέχρι την {...} έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για τη λειτουργία της παρούσας απόφασης-πλαίσιο, συνοδεύοντας αυτήν, εφόσον χρειάζεται, με νομοθετικές προτάσεις.

4. Το Συμβούλιο αξιολογεί, το αργότερο {...} τα μέτρα που έλαβαν τα Κράτη Μέλη για να συμμορφωθούν με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο.

Άρθρο 9 Κατάργηση

Οι διατάξεις των άρθρων 54-58 της Σύμβασης Σένγκεν 1990 καταργούνται από την έναρξη ισχύος της παρούσης. Όταν ένα Κράτος Μέλος εφαρμόζει την παρούσα απόφαση-πλαίσιο, δύναμι του άρθρου 8 παράγραφος 1, πριν από αυτήν την ημερομηνία, οι εν λόγω διατάξεις παύουν να ισχύουν για το εν λόγω κράτος μέλος από την ημερομηνία θέσεως σε εφαρμογή.

Άρθρο 10 Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Επιμέλεια: Λάμπρος Πατσαβέλλας, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών, Ταμίας της Ένωσης Εισαγγελέων

ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Εισαγγελίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του, σε αρκετές περιπτώσεις παρίσταται αυτοπροσώπως κατά την διενέργεια αστυνομικών επιχειρήσεων και άλλων διοικητικών πράξεων, είτε γιατί ειδικοί νόμοι ορίζουν αυτή την υποχρέωσή του, είτε γιατί απλώς ζητείται από τις αστυνομικές ή διοικητικές αρχές η παρουσία του στον τόπο της διενέργειας αυτών των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που πιθανολογείται η πρόκληση επεισοδίων ή αναταραχών. Κατόπιν αυτών είναι αναγκαία, αφενός μεν η παράθεση των ειδικών και γενικών διατάξεων του ισχύοντος δικαίου, που ρυθμίζουν την δυνατότητα ή την υποχρέωση της παρουσίας του Εισαγγελέα κατά τη διενέργεια αστυνομικών επιχειρήσεων και άλλων διοικητικών πράξεων, αφετέρου δε η οριοθέτηση των λειτουργικών καθηκόντων αυτού στις ως άνω περιπτώσεις. Κατόπιν αυτών εκθέτω τα ακόλουθα:

Α) Υπαίθριες δημόσιες συναθροίσεις και διάλυση αυτών.
Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 11 παρ.2 του Σ. (σε συνδυασμό με το άρθρο 11 παρ.1 της ΕΣΔΑ), μόνο στις δημόσιες υπαίθριες συναθροίσεις μπορεί να παρίσταται η αστυνομία, αυτές δε μπορούν να απαγορευθούν ή να διαλυθούν με αιτιολογημένη απόφαση της αστυνομικής αρχής, γενικά, αν εξαιτίας τους επίκειται σοβαρός κίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια, σε ορισμένη δε περιοχή, αν απειλείται σοβαρή διατάραξη της κοινωνικοοικονομικής ζωής, με την διαδικασία που ειδικώς νόμος θα ορίσει. Οι διατάξεις των άρθρων 7 του Ν.Δ. 794/1971 «Περί Δημοσίων Συναθροίσεων» (ΦΕΚ 1, τ. Αε) και των άρθρων 129, 131 και 132 του Π.Δ. 141/91 (ΦΕΚ 58, τ. Αε) «Αρμοδιότητες οργάνων και υπηρεσιακές ενέργειες του προσωπικού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης», σε συνδ. με το άρθρο μόνο του Β.Δ.269/1972 (ΦΕΚ 59 τ. Αε) «Περί εγκρίσεως του Κανονισμού διαλύσεως δημοσίων συναθροίσεων» περιγράφουν την διαδικασία της διάλυσης από την αστυνομική αρχή των υπαιθρίων δημοσίων συναθροίσεων για τις οποίες συντρέχουν οι ως άνω προϋποθέσεις του Συντάγματος και συνεχίζουν μεν να ισχύουν, αφού μέχρι σήμερα δεν έχει εκδοθεί ο νόμος που προβλέπεται από την προαναφερθείσα παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Σ. Του 1975, αλλά μόνο κατά το μέρος αυτών που δεν έρχεται σε αντίθεση με τις

διατάξεις του Συντάγματος, σύμφωνα με την ρητή διάταξη του άρθρου 112 αυτού.

Σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις και όπως λεπτομερώς περιγράφεται στο άρθρο μόνο του Β.Δ. 269/72, στις περιπτώσεις που συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την διάλυση μίας υπαίθριας δημόσιας συνάθροισης, απαιτείται η παρουσία εκπροσώπου της Δικαστικής αρχής, δηλ. Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ο οποίος θα προσκαλείται εγκαίρως σε αυτήν, εκτός από τις κατεπείγουσες περιπτώσεις, κατά τις οποίες υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασαλεύσεως της τάξεως, οπότε ο εκπρόσωπος της αστυνομικής αρχής δικαιούται να ενεργεί και χωρίς την παρουσία του Εισαγγελέα, σύμφωνα με το εδ. γα της παρ.1 της ως άνω διατάξης. Στην διάταξη αυτή προβλεπόταν και η υποχρεωτική παρουσία του εκπροσώπου της Διοικητικής Αρχής, δηλ. του Νομάρχη, όμως ήδη από την 1-1-1995 δυνάμει του άρθρου 57 παρ.5 του Ν.2218/1994 (ΦΕΚ 90,τ.Αε), δεν απαιτείται πλέον ούτε η παρουσία ούτε η γνώμη αυτού για την διάλυση της συνάθροισης. Στη συνέχεια, προβλέπεται ότι εφόσον οι οργανωτές και οι συμμετέχοντες στην συνάθροιση, δεν υπακούσουν στην διαταγή του εκπροσώπου της Αστυνομικής αρχής να απομακρυνθούν από τον τόπο της συναθροίσεως και να διαλυθούν ησυχώς, αυτός – δηλ. ο εκπρόσωπος της αστυνομικής αρχής – διατάσσει την διάλυση της συνάθροισης, μετά από γ ν ώ μ η των εκπροσώπων της Δικαστικής και Διοικητικής Αρχής, δηλ. του Εισαγγελέα και του Νομάρχη, όταν ο τελευταίος παρίσταται. Επίσης, εάν παραστεί ανάγκη, δύναται ο εκπρόσωπος της αστυνομικής αρχής να διατάξει την χρήση όπλων από τους άνδρες της αστυνομίας, πάλι μετά από γ ν ώ μ η των εκπροσώπων της Δικαστικής και Διοικητικής Αρχής.

Πλέον όμως, σύμφωνα με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 89 παρ.1,2 και 3 του Σ. Του 2001, απαγορεύεται στους δικαστικούς λειτουργούς να παρέχουν κάθε άλλη μισθωτή υπηρεσία καθώς και να ασκούν οποιοδήποτε επάγγελμα και κατ'εξαιρέση επιτρέπεται μόνο να εκλέγονται μέλη της Ακαδημίας Αθηνών ή του διδακτικού προσωπικού Α.Ε.Ι., καθώς και να μετέχουν σε συμβούλια ή επιτροπές που ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα..., εφόσον η συμμετοχή τους αυτή προβλέπεται ειδικά από το νόμο, η ανάθεση δε διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς απαγορεύεται. Ήδη με το Ν.2993/2002 «Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών, (ΦΕΚ 58, τ.Αε), (άρθρα 1,2 και 3), τροποποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 41 και 51 του Ν. 1756/88 και εναρμονίστηκαν με την αναθεωρηθείσα διάταξη του άρθρου 89 του Σ..

Επίσης, δεν υφίσταται πλέον η υποχρέωση του Εισαγγελέα να προσέρχεται στον τόπο κάθε δημόσιας υπαίθριας συνάθροισης που πιθανόν πρόκειται να διαλυθεί, αφού αυτή η υποχρέωση

προσέλευσής του, είχε σαν σκοπό την συμμετοχή του στην ως άνω επιτροπή, ώστε να καταστεί –και νομικά– δυνατή η διάλυση της συνάθροισης από την Αστυνομική Αρχή, που κατ'εξαιρέση μόνο, όπως προαναφέρθηκε, μπορούσε νόμιμα να ενεργήσει χωρίς την προηγούμενη γνώμη του Εισαγγελέα.

Περαιτέρω όμως, συνεχίζει να υφίσταται το δικαίωμα του αρμόδιου Εισαγγελέα να παρίσταται στον τόπο κάθε υπαίθριας δημόσιας συνάθροισης, ή σε οποιοδήποτε άλλο σημείο πρόσφορο για την παρακολούθηση αυτής (π.χ. σε γραφεία της Αστυνομίας μέσω τηλεοπτικού κυκλώματος), σε κάθε περίπτωση που ο ίδιος το κρίνει σκόπιμο (αφού θα έχει ενημερωθεί εκ των προτέρων από την Αστυνομική Αρχή, τόσο για την πραγματοποίηση της συνάθροισης, όσο και για την συνδρομή ή μη των προϋποθέσεων για την διάλυση της), έχει δε αρμοδιότητα στις περιπτώσεις αυτές, σύμφωνα και με την διάταξη του άρθρου 25 παρ.1 εδ. δα του Ν.1756/1988 «Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων», όπως ισχύει σήμερα για την άμεση εποπτεία και τον έλεγχο των αστυνομικών αρχών αναφορικά με την πρόληψη και τη δίωξη των εγκλημάτων. Σε κάθε περίπτωση, ο Εισαγγελέας ακόμη και όταν παρευρίσκεται στον τόπο της υπαίθριας δημόσιας συνάθροισης, ενεργεί στα πλαίσια των ως άνω λειτουργικών καθηκόντων του και έχει σαν κύρια αποστολή του τον έλεγχο της τήρησης της νομιμότητας και την διαπίστωση ενδεχόμενων παραβάσεων αυτής, καθόλη την διάρκεια των επιχειρήσεων. Δεν περιλαμβάνεται ωστόσο στα λειτουργικά καθήκοντα του Εισαγγελέα, η διατύπωση υποδείξεων ή εντολών για θέματα αμιγώς αστυνομικού χαρακτήρα (π.χ. μέθοδοι διενέργειας αστυνομικών επιχειρήσεων, συλλήψεων κ.λ.π.), για τα οποία είναι αποκλειστικά αρμόδια και ειδικά εκπαιδευμένα προς τούτο τα όργανα της Αστυνομικής Αρχής, που οφείλουν να ενεργούν αυτεπαγγέλτως τα προβλεπόμενα στο νόμο.

Β) Κατεδάφιση αυθαιρέτων κατασκευών και παρανόμων κεραιών ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών

Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 6 του Π.Δ. 267/1998 (ΦΕΚ 195 τ. Αε) «Διαδικασία χαρακτηρισμού και κατεδάφισης νέων αυθαιρέτων κατασκευών», (που αντικατέστησε το προισχύον Π.Δ.5-12-7-1983), η κατεδάφιση αυθαιρέτων ενεργείται από συνεργείο της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας που αποτελείται από κατάλληλο προσωπικό και με τον αναγκαίο εξοπλισμό. Κατά την κατεδάφιση του αυθαίρετου μπορεί να παρίσταται αστυνομικά όργανα για την πρόληψη και καταστολή τυχόν αδικών πράξεων. Στην περίπτωση που η προσπέλαση στο αυθαίρετο εμποδίζεται για οποιοδήποτε λόγο, ζητείται η συνδρομή της Εισαγγελικής Αρχής. Στην περίπτωση που απαιτείται απομάκρυνση των ενοίκων, αυτή γίνεται από αστυνομικά όργανα, η δε εκκένωση του αυθαίρετου γίνεται από το συνεργείο κατεδάφισης.

Από την απλή αντιπαράθεση των όρων που χρησιμοποιούνται

στην διατύπωση του νόμου, αναφορικά με την λειτουργική αρμοδιότητα αφενός με της Αστυνομικής Αρχής, αφετέρου δε της Εισαγγελικής Αρχής κατά την διαδικασία της κατεδάφισης των αυθαιρέτων κατασκευών, με τους όρους «π α ρ ά σ τ α σ η» και «σ υ ν δ ρ ο μ ή» αντίστοιχα, προκύπτει χωρίς αμφιβολία και το διαφορετικό περιεχόμενο αυτών (βλ. και Εισήγηση Εισαγγελέα Πρωτοδικών Στ. Δασκαλόπουλου στην Περιοδική Έκδοση της Ένωσης Εισαγγελέων «ΘΕΣΕΙΣ», Σ.29). Τα μεν αστυνομικά όργανα παρίσταται για την πρόληψη και καταστολή τυχόν αδικών πράξεων, όταν αυτό είναι απαραίτητο, ο δε αρμόδιος Εισαγγελέας, σε περίπτωση που η προσπέλαση στο αυθαίρετο εμποδίζεται για οποιοδήποτε λόγο, δεν έχει υποχρέωση εκ του νόμου να παρίσταται στον τόπο της κατεδάφισης αλλά παρέχει την συνδρομή του προς τους εκπροσώπους της αρμόδιας Διοικητικής ή Αστυνομικής Αρχής, με οποιοδήποτε τρόπο ο ίδιος κρίνει κατά περίπτωση σκόπιμο και αναγκαίο, ενεργώντας και πάλι στα πλαίσια της γενικότερης αρμοδιότητάς του για την τήρηση της νομιμότητας, την προστασία του πολίτη και τη διαφύλαξη των κανόνων της δημόσιας τάξης. Σε περίπτωση δε που κρίνει σκόπιμη την αυτοπρόσωπη παρουσία του στον τόπο της κατεδάφισης, ο αρμόδιος Εισαγγελέας, ενεργεί στα πλαίσια των ως άνω λειτουργικών του καθηκόντων, στα οποία δεν περιλαμβάνονται θέματα αμιγώς διοικητικού ή αστυνομικού χαρακτήρα, όπως η πρόσδοος ή μη της διαδικασίας κατεδάφισης (όταν αυτή διενεργείται νόμιμα), οι μέθοδοι απομάκρυνσης των διαμαρτυρομένων ενοίκων και συγγενών, οι αυτόφωρες συλλήψεις εάν τελεσθούν αξιόποινες πράξεις, όπως αντίσταση (άρθρ.167 ΠΚ), απείθεια (άρθρ.169 ΠΚ) κ.λ.π., θέματα για τα οποία παραμένουν αποκλειστικά αρμόδιες οι Αστυνομικές και Διοικητικές Αρχές. Σε περίπτωση τέλος που απαιτηθεί η είσοδος σε κατοικία για την διενέργεια κατ'οίκον έρευνας ή σύλληψης, πριν ή κατά την διάρκεια της διαδικασίας κατεδάφισης, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 253 και επ. του ΚΠΔ και για την διενέργεια των ερευνών αυτών θα παρίσταται σε κάθε περίπτωση Δικαστικός Λειτουργός (δηλ. ο κατά τόπον αρμόδιος Πταισματοδίκης ή όταν δεν είναι δυνατή η παρουσία αυτού, ο αρμόδιος Εισαγγελέας).

Τέλος, στις περιπτώσεις που επιχειρείται από τις αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες, ή με πρωτοβουλία αυτών, η κατεδάφιση παρανόμων ή μη λειτουργουσών κατασκευών κεραιών ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών και η κατάσχεση του εξοπλισμού των σταθμών και των συναφών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν.2801/2000 (ΦΕΚ 46,τ.Αε) είναι σαφές ότι ο Εισαγγελέας δεν παρίσταται στον τόπο αυτών των επιχειρήσεων, οι οποίες αποτελούν καθαρά και μόνον διοικητικές πράξεις, εξαιρουμένων βέβαια και πάλι των περιπτώσεων της εισόδου σε κατοικία για την διενέργεια κατ'οίκον έρευνας, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις

των άρθρων 253 και επ. του ΚΠΔ, όπως προαναφέρθηκε.

Γ) Καταλήψεις δρόμων, επαγγελματικών χώρων κ.λ.π. από ομάδες ατόμων ή άλλες κοινωνικές αναταραχές.

Σε κάθε περίπτωση που τελούνται αξιόποινες πράξεις από περισσότερα συγκεντρωμένα άτομα ή από ομάδες ατόμων, επαγγελματικές, αθλητικές ή άλλες κοινωνικές αναταραχές (π.χ. καταλήψεις δρόμων, παρακώλυση συγκοινωνιών, καταλήψεις επαγγελματικών χώρων ή δημοσίων κτιρίων, επεισόδια κατά την διάρκεια απεργιών, ή μέσα και γύρω από αθλητικούς χώρους, γήπεδα, κ.λ.π.), δεν προβλέπεται από κανένα ειδικότερο νόμο η υποχρέωση της αυτοπρόσωπης παρουσίας του Εισαγγελέα στον τόπο των επεισοδίων αυτών, η δε Αστυνομική Αρχή είναι η μόνη αρμόδια να επιληφθεί για τις αυτεπαγγέλτως διακόμινες πράξεις που τυχόν τελέστηκαν και έχει υποχρέωση να ενεργεί τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 417 και επ. του ΚΠΔ (αυτόφωρη διαδικασία), ενημερώνοντας όμως ταυτόχρονα τον αρμόδιο Εισαγγελέα. Θα πρέπει να επισημανθεί εδώ ότι σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 25 παρ. 4α του Ν.1756/1988 «Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων», ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών, έχει δικαίωμα να συνιστά σε όσους φιλονικούν να αποφύγουν την τελεση αξιοποίνων πράξεων και να επιδιώξουν την ειρηνική λύση διαφορών τους, εάν το κρίνει σκόπιμο, είτε στον τόπο των επεισοδίων, είτε σε άλλο χώρο.

Κατόπιν αυτών εισηγούμαι στην Ξελομελεια να αποφασίσει ότι:

1) Ο Εισαγγελέας, δικαιούται να παρίσταται αυτοπροσώπως στον τόπο κάθε υπαίθριας δημόσιας συνάθροισης ή με άλλο τρόπο να λαμβάνει γνώση των όσων διαδραματίζονται στον τόπο της συνάθροισης, προκειμένου να διαμορφώσει ίδια αντίληψη και άποψη σχετικά με την τήρηση ή μη της νομιμότητας, με βάση τις αρχές της διαφύλαξης των κανόνων της δημόσιας τάξης αλλά και της προστασίας των δικαιωμάτων του πολίτη.

2) Δεν υφίσταται υποχρέωση, ούτε και αρμοδιότητα του Εισαγγελέα να γνωμοδοτεί περί της διάλυσης ή μη των δημοσίων υπαιθρίων συναθροίσεων.

3) Κατά την διεξαγωγή αστυνομικών επιχειρήσεων για την αποκατάσταση της έννομης τάξης και την σύλληψη των παραβατών του ποινικού νόμου, καθώς και κατά την διενέργεια κάθε είδους πράξεων της Διοίκησης, για την αποκατάσταση της νομιμότητας, δεν υφίσταται υποχρέωση αυτοπρόσωπης παρουσίας του Εισαγγελέα στον τόπο των ως άνω επιχειρήσεων, αλλά δικαίωμα αυτού που ασκείται κάθε φορά κατά την κρίση του και με σκοπό του τον έλεγχο της τήρησης της νομιμότητας, την διαφύλαξη των κανόνων της δημόσιας τάξης και την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη.

4) Τα καθήκοντα του Εισαγγελέα στις ως άνω περιπτώσεις είναι δικαιοδοτικού χαρακτήρα και ο τρόπος ενάσκησης αυτών, ενάποκειται στην ανέλεγκτη κρίση του.

Η Εισηγήτρια
ΕΛΕΝΗ ΣΚΕΠΙΑΡΝΙΑ
ΑΝΤΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟΣ

ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ιδιοκτησία της ενώσεως Εισαγγελέων

έκδοση και διεύθυνση:
Βασιλείου Μαρίας
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ε.ε.

Την ύλη επιμελούνται
μέλη της Ενώσεως

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
Υ. Ζώρζος
Μεσολογίου 10 - Αθήνα.
Τηλ. 210-33.01.600

γραφεία:

Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών
Κτίριο 16 - Τηλ. 210-82.22.548

συνδρομή: Ετήσια 1.5
τιμή φύλλου: 0.6

Νόμος Υπ' αριθ. 3090/2002

(ΦΕΚ 329) 24-12-2002)

Σύσταση Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου των Καταστημάτων Κράτησης και άλλες διατάξεις.

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας
Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Σύσταση σώματος επιθεώρησης και ελέγχου των καταστημάτων κράτησης

Άρθρο 1

Συνιστάται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ειδική υπηρεσία, υπαγόμενη απευθείας στον Γενικό Γραμματέα του ίδιου Υπουργείου, με την ονομασία «Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης».

Άρθρο 2

1. Το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης έχει ως αποστολή:

Α. Τη διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων οποιαδήποτε ημέρα και ώρα για τη διαπίστωση των συνθηκών κράτησης, της ευταξίας και της τήρησης των μέτρων ασφάλειας στα καταστήματα κράτησης, της εφαρμογής των διατάξεων του Σωφρονιστικού Κώδικα και των κανονισμών λειτουργίας των καταστημάτων αυτών, καθώς και των σχετικών εγκυκλίων οδηγιών που αφορούν τη λειτουργία των καταστημάτων κράτησης.

Β. Τη διερεύνηση και διακρίβωση των εγκλημάτων που διώκονται αυτεπαγγέλτως και διαπράττονται στους χώρους των καταστημάτων κράτησης σε όλη την επικράτεια και προς τούτο, εκτός των άλλων, συλλέγει, αξιολογεί και αξιοποιεί πληροφορίες και στοιχεία που περιέρχονται με οποιονδήποτε τρόπο σε αυτό.

2. Όσοι υπηρετούν στην πύο πάνω υπηρεσία και ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα έχουν και την ιδιότητα του ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου, ενεργούν προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση, σύμφωνα με τα άρθρα 43 παρ. 2 και 243 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και υποβάλλουν τις σχετικές δικογραφίες στον αρμόδιο για την άσκηση της ποινικής δίωξης εισαγγελέα.

3. Σε κάθε περίπτωση συντάσσεται έκθεση για τα αποτελέσματα του ελέγχου. Επίσης το Δεκέμβριο κάθε έτους υποβάλλεται στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης έκθεση με παρατηρήσεις και προτάσεις για τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας των καταστημάτων κράτησης.

4. Οι αστυνομικές, στρατιωτικές και άλλες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες έχουν υποχρέωση, όταν τους ζητηθεί, να συνδράμουν άμεσα και αποτελεσματικά τους υπαλλήλους του Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης.

Άρθρο 3

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής, προϊστάμενος του Σώματος τοποθετείται συνταξιούχος δικαστικός λειτουργός, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 14 του Ν.2592/1998. Η θητεία του είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μια φορά για τρία έτη.

Στον προϊστάμενο του Σώματος καταβάλλεται μηνιαία αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

2. Το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης στελεχώνεται από δώδεκα (12) υπαλλήλους του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή υπαλλήλους του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που αποσπώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για το χρονικό διάστημα της συγκεκριμένης υπηρεσίας τους.

Από τους υπαλλήλους αυτούς οι εννέα (9) είναι κατηγορίας ΠΕ και ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα και οι τρεις (3) είναι ΠΕ ή ΤΕ

ή Δε και ασκούν γραμματειακά καθήκοντα. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να έχουν υπηρετήσει τουλάχιστον δέκα έτη στην υπηρεσία.

Η διάρκεια της απόσπασής τους ορίζεται σε τρία έτη και διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης εφόσον προέρχονται από υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Αν προέρχονται από υπηρεσίες και άλλους φορείς, αποσπώνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του οικείου Υπουργού.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ή των κατά τα ανωτέρω συναρμόδιων Υπουργών, μετά από εισήγηση του προϊσταμένου του Σώματος, η απόσπαση μπορεί να ανανεωθεί μια φορά από ένα έως τρία έτη. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται κανονικά στην υπηρεσιακή και μισθολογική τους εξέλιξη.

3. Οι υπάλληλοι που στελεχώνουν το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης πρέπει να διακρίνονται για τις ικανότητες και το ήθος τους, να μην έχουν τιμωρηθεί ποινικά ή πειθαρχικά ή να μην εκκρεμεί σε βάρος τους πειθαρχική δίωξη για παραπτώματα που μαρτυρούν έλλειψη ευσυνειδησίας και επίγνωσης του υπηρεσιακού καθήκοντος και να μην συντρέχουν λόγοι υγείας που τους εμποδίζουν στην εκτέλεση των καθηκόντων τους. Δεν επιτρέπεται να επιλεγεί υπάλληλος που είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου συνδικαλιστικής οργάνωσης ή έχει υπηρετήσει κατά την προηγούμενη οκταετία ή υπηρετεί με οποιαδήποτε ιδιότητα σε γραφεία μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών, Γενικών Γραμματέων, Κομμάτων και Βουλευτών.

4. Οι ανωτέρω υπάλληλοι εξακολουθούν να μισθοδοτούνται από την υπηρεσία από την οποία προέρχονται και επιπλέον τους καταβάλλεται μηνιαία αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Για τις δαπάνες των εκτός έδρας μετακινήσεων εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις. Επίσης, έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν την υπηρεσία του Υπουργείου ή του φορέα τους που θα υπηρετήσουν μετά τη λήξη του χρόνου της απόσπασής τους.

5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας.

Άρθρο 4

Η προκαταρκτική εξέταση και η προανάκριση που ενεργείται από το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης εποπτεύεται από τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών. Η εποπτεία ασκείται από τον ίδιο ή από τον αναπληρωτή του και συνίσταται στο δικαίωμα να ενημερώνεται για τις πληροφορίες ή καταγγελίες που περιέρχονται στην υπηρεσία αυτή, να λαμβάνει γνώση των εκκρεμών υποθέσεων, να δίνει οδηγίες και να παρίσταται κατά τη διενέργεια των ανακριτικών πράξεων.

Άρθρο 5

Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγονται οι αρμοδιότητες των άλλων δικαστικών, ανακριτικών ή διοικητικών αρχών. Όταν άλλη δικαστική, ανακριτική ή διοικητική αρχή έχει επιληφθεί για τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2 παρ. 1 περίπτωση Β' του παρόντος νόμου εγκλήματα, ενημερώνει το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης. Ομοίως, σε περίπτωση που έχει επιληφθεί το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης, ενημερώνει τον αρμόδιο, κατά το άρθρο 572 Κ.Π.Δ. εισαγγελέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Τροποποιήσεις διατάξεων του ποινικού κώδικα, του κώδικα ποινικής δικονομίας και άλλες διατάξεις

Άρθρο 6

1. Μετά το πρώτο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του άρθρου 74 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν ο αλλοδαπός κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης ήταν ανήλικος, για την απέλασή του λαμβάνεται υπόψη η τυχόν νόμιμη εγκατάσταση και παραμονή της οικογένειάς του στη χώρα ή στην περίπτωση που η οικογένειά του διαμένει στην αλλοδαπή, ο υφιστάμενος στη χώρα προορισμού σοβαρός κίνδυνος κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας ή της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας του».

2. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 74 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η πύο πάνω απόφαση λαμβάνεται μετά από γνώμη τριμελούς συμβουλίου που αποτελείται από έναν σύμβουλο ή πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο, τον οποίο προτείνει ο Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, έναν ανώτερο αξιωματικό της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, τον οποίο προτείνει ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης και τον διευθυντή της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου, καθώς και ο γραμματέας αυτού ορίζονται με τους αναπληρωτές τους για τρία έτη με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης».

3. Στα μέλη και στον γραμματέα του συμβουλίου της προηγούμενης παραγράφου καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης.

4. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 99 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η πύο πάνω απόφαση λαμβάνεται μετά από γνώμη του κατά το άρθρο 74 παράγραφος 3 τριμελούς συμβουλίου».

5. Στο άρθρο 99 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται παράγραφος 5 που έχει ως εξής:

«5. Αν ο αλλοδαπός έχει εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο την ποινή του και η απέλασή του που έχει διαταχθεί με δικαστική απόφαση δεν είναι δυνατή, η απέλαση αναστέλλεται με απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου του τόπου έκτισης της ποινής ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα που εποπτεύει το οικείο κατάστημα κράτησης και όπου αυτός δεν υπάρχει του εισαγγελέα που είναι αρμόδιος για την εκτέλεση της ποινής. Κατά τη χορήγηση της αναστολής το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 100Α ή ορισμένους από αυτούς. Αν εκλείψουν οι λόγοι που επέβαλαν την αναστολή της απέλασης, η απόφαση για τη χορήγησή της ανακαλείται με την ίδια διαδικασία».

6. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο που έχει εξής:

«Αν με δικαστική απόφαση έχει διαταχθεί η απέλαση του καταδίκου που απολύεται υπό όρο, η απέλαση του καταδίκου που απολύεται υπό όρο, η απέλαση εκτελείται αμέσως μετά την υπό όρο απόλυση αυτού, εκτός αν η απέλαση είναι αδύνατη, οπότε απολύεται ο κατάδικος και αρχίζει ο χρόνος δοκιμασίας».

7. Το άρθρο 326 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

Άρθρο 326

Κατακράτηση παρά το Σύνταγμα
Όποιος παραβαίνει μια από τις διατάξεις του άρθρου 6 του Συντάγματος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξη μηνών».

8. Το άρθρο 370Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 370Α

Παραβίαση του απορρήτου των τηλεφωνημάτων και της προφορικής συνομιλίας

1. Όποιος αθέμιτα παγιδεύει ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο παρεμβαίνει σε τη-

λεφωνική σύνδεση ή συσκευή με σκοπό να πληροφορηθεί ή να μαγνητοφωνήσει το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ τρίτων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Η χρησιμοποίηση από τον δράστη των πληροφοριών ή μαγνητοταινιών που αποκτήθηκαν με αυτόν τον τρόπο θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση.

2. Όποιος αθέμιτα παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή μαγνητοφωνεί προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων που δεν διεξάγεται δημόσια ή μαγνητοσκοπεί μη δημόσιες πράξεις τρίτων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος μαγνητοφωνεί ιδιωτική συνομιλία μεταξύ αυτού και τρίτου χωρίς τη συναίνεση του τελευταίου. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου εφαρμόζεται και σε αυτή την περίπτωση.

3. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται όποιος κάνει χρήση των πληροφοριών ή των μαγνητοταινιών ή των μαγνητοσκοπήσεων που αποκτήθηκαν με τους τρόπους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου.

4. Η πράξη της παραγράφου 3 δεν είναι άδικη, αν η χρήση έγινε ενώπιον οποιασδήποτε δικαστικής ή άλλης ανακριτικής αρχής για τη διαφύλαξη δικαιολογημένου συμφέροντος, που δεν μπορούσε να διαφυλαχθεί διαφορετικά.

5. Αν ο δράστης των πράξεων των παραγράφων 1,2 και 3 αυτού του άρθρου ενεργεί ιδιωτικώς έρευνες ή τελεί τις πράξεις αυτές κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή απέβλεπε στην είσπραξη αμοιβής, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή.

6. Όποιος διαθέτει στο εμπόριο ή με άλλον τρόπο προσφέρει για εγκατάσταση ειδικά τεχνικά μέσα για την τέλεση των πράξεων των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου ή δημόσια διαφημίζει ή προσφέρει τις υπηρεσίες του για την τέλεσή τους τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με χρηματική ποινή».

Άρθρο 7

1. Στο άρθρο 16 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 4, που έχει ως εξής:

«4. Δεν επιτρέπεται αίτηση εξαιρέσεως: α) μελών ή του εισαγγελέα ή του γραμματέα του δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου, που αποφασίζει για την αίτηση εξαιρέσεως κατά το άρθρο 29: β) τόσων μελών από καθένα των ποινικών τμημάτων του Αρείου Πάγου, ώστε με τα λοιπά μέλη να μην είναι δυνατή η συγκρότηση του δικαστηρίου κατά τον κανονισμό λειτουργίας του Αρείου Πάγου, γ) περισσότερων των πέντε αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου, δ) περισσότερων των οκτώ δικαστών ή δύο εισαγγελέων συνολικά για κάθε δικαστήριο ή εισαγγελία, όπου υπηρετούν πράγματι τουλάχιστον δώδεκα δικαστές ή τρεις εισαγγελείς αντίστοιχα, ε) περισσότερων των τεσσάρων δικαστών για κάθε δικαστήριο στο οποίο υπηρετούν τουλάχιστον επτά δικαστές και περισσότερων των δύο όταν υπηρετούν λιγότεροι των επτά δικαστών».

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 130 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Η κατά το δεύτερο εδάφιο συνεκδικασία δεν επιτρέπεται, εφόσον κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης η ανήλικος δεν είχε συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του».

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 330 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν η δημοσιότητα της συνεδρίασης είναι επιβλαβής στα χρηστά ήθη ή συντρέχουν ειδικοί λόγοι να προστατευθεί ο ιδιωτικός ή οικογενειακός βίος των διαδίκων, ιδίως αν η δημοσιότητα σε δίκη εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής έχει ως συνέπεια την ιδιαίτερη ψυχική ταλαιπωρία ή το διασπορά του θύματος και μάλιστα ανήλικου, το δικαστήριο διατάσσει

Νόμος Υπ' αριθ. 3090/2002

(ΦΕΚ 329) 24-12-2002

← από τη σελ. 9

τη διεξαγωγή της δίκης ή ενός μέρους της χωρίς δημοσιότητα».

4. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθενται εδάφια πέμπτο και έκτο που έχουν ως εξής:

«Σε δίκες για κακούργημα, οι οποίες λόγω της σοβαρότητας και του αντικειμένου τους πρόκειται να έχουν μακρά διάρκεια, ο πρόεδρος του δικαστηρίου διορίζει με την ίδια διαδικασία στον κατηγορούμενο που δεν έχει συνήγορο δύο ή τρεις συνηγόρους από τον ίδιο πίνακα. Ο κατηγορούμενος δεν μπορεί να αρνηθεί την υπεράσπισή του από τον συνήγορο ή τους συνηγόρους που διορίστηκαν από τον πρόεδρο, μπορεί όμως με αιτιολογημένη αίτησή του να ζητήσει από το δικαστήριο την ανάκληση του διορισμού ενός μόνο συνηγόρου, οπότε η υπεράσπιση συνεχίζεται από τους λοιπούς, εφόσον είχαν διοριστεί περισσότεροι από ένας».

5. Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 349 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Το δικαστήριο, μετά από πρόταση του εισαγγελέα ή αίτηση κάποιου από τους διαδίκους ή και αυτεπαγγέλτως, μπορεί να διατάξει την αναβολή της δίκης για σημαντικά αίτια που προσδιορίζονται ειδικά στην απόφαση. Μπορεί επίσης για το λόγο αυτόν να διατάξει τη διακοπή της δίκης ή της συνεδρίασης πριν αρχίσει η συζήτηση της υπόθεσης».

Άρθρο 8

1. Η ολική ή μερική μετάδοση από την τηλεόραση ή το ραδιόφωνο, καθώς και η κινηματογράφηση και μαγνητοσκόπηση της δίκης ενώπιον ποινικού, πολιτικού ή διοικητικού δικαστηρίου απαγορεύεται. Κατ' εξαίρεση, το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τις ενέργειες αυτές, εφόσον συναινούν ο εισαγγελέας και οι διάδικοι και συντρέχει ουσιώδης δημόσιο συμφέρον.

2. Η μετάδοση από την τηλεόραση ή η κινηματογράφηση ή μαγνητοσκόπηση ή φωτογράφιση των προσώπων που οδηγούνται ενώπιον των δικαστικών ή εισαγγελικών ή αστυνομικών και λοιπών αρχών απαγορεύεται.

3. Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις των παραγράφων 1 εδ. α' και 2 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών και χρηματική ποινή είκοσι χιλιάδων (20.000) έως διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 35 του Ν. 2172/1993 (ΦΕΚ 207 Α') καταργείται.

Άρθρο 9

1. Το άρθρο δεύτερο του Ν. 2656/1998 (ΦΕΚ 265 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο δεύτερο

Δωροδοκία αλλοδαπού δημόσιου λειτουργού

1. Όποιος, κατά την άσκηση διεθνών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και με σκοπό να αποκτήσει ή να διατηρήσει αθέμιτο επιχειρηματικό ή άλλο, μη οφειλόμενο, πλεονέκτημα, χρηματικό ή μη, προσφέρει, υπόσχεται ή δίνει ο ίδιος ή μέσω τρίτου, δώρα ή άλλα μη οφειλόμενα ανταλλάγματα, σε αλλοδαπό δημόσιο λειτουργό, κατά την έννοια της σύμβασης του Ο.Ο.Σ.Α που κυρώνεται με το άρθρο πρώτο του νόμου αυτού, υπέρ αυτού ή τρίτου, προκειμένου αυτός να προβεί σε ενέργεια ή παράλειψη που ανάγεται στην υπηρεσία του ή αντίκειται στα καθήκοντά του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Τα δωθέντα δώρα ή η αξία τους, καθώς επίσης και τα προϊόντα του εγκλήματος, που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, ή η αξία τους, δημεύονται».

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου πέμπτου του Ν.2656/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν κάποιον νομικό πρόσωπο ή επιχείρηση, από υπαιτιότητα των διευθυντικών στελεχών του, ωφελήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο από αξιόποινες πράξεις του παρόντος νόμου, επιβάλλεται σ' αυτό, με απόφαση του προϊσταμένου της οικείας περι-

φερειακής διευθύνσεως του Σ.Δ.Ο.Ε. (άρθρο 5 του π.δ. 218/1996, ΦΕΚ 168 Α'):

α) διοικητικό πρόστιμο μέχρι του τριπλάσιου της αξίας του οφέλους ή
β) προσωρινή ή οριστική απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής ή ενισχύσεως».

3. Οι διατάξεις του πέμπτου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774/1980 «περί κωδικοποίησης εις ενιαίο κείμενο των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών διατάξεων κλπ.» (ΦΕΚ 189 Α'), η οποία προστέθηκε με το άρθρο 15 του Ν. 2145/1993 (ΦΕΚ 88 Α'), αντικαταστάθηκε εν μέρει με την παράγραφο 1 του άρθρου 8 του Ν.2741/1999 (ΦΕΚ 199 Α') και τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Ν.3060/2002 (ΦΕΚ 242 Α') καταργούνται από της ισχύος τους χωρίς να θίγεται το κύρος πράξεων που εκδόθηκαν σε εφαρμογή των καταργούμενων διατάξεων μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 10

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 7Α του Ν. 2472/1997, που προστέθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 8 του Ν.2819/2000, προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) Όταν η επεξεργασία γίνεται από δικαστικές αρχές ή υπηρεσίες στο πλαίσιο απονομής της δικαιοσύνης ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας τους».

Άρθρο 11

1. Η παράγραφος 3 του τμήματος Β' υπό τον τίτλο «Κλήρωση των συνθέσεων» του άρθρου 17 του Ν.1756/1988» Κώδικας οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών», όπως η περίπτωση β' αυτής, που αναφέρεται στο Εφετείο, έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 14 παρ. 3 του Ν. 3038/2002 (ΦΕΚ 180 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο εφετείο:

α) των αρχαιότερων προέδρων εφετών μέχρι του αναγκαίου αριθμού, ανάλογα με τις ανάγκες του δικαστηρίου, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των μικτών ορκωτών εφετείων και των πενταμελών εφετείων.

β) των νεότερων προέδρων εφετών και των αρχαιότερων εφετών, μέχρι του αναγκαίου αριθμού, ανάλογα με τις ανάγκες του δικαστηρίου, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των τριμελών εφετείων, των πενταμελών εφετείων και των τριμελών εφετείων».

12. Μετά την παράγραφο 7 του τμήματος Β' υπό τον τίτλο «Κλήρωση των συνθέσεων» του άρθρου 17 του Ν. 1756/1988 «Κώδικας οργανισμού δικαστηρίων και κατάσταση δικαστικών λειτουργών», όπως η περίπτωση β' αυτής, που αναφέρεται στο Εφετείο, έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 14 παράγραφος 3 του Ν.3038/2002 (ΦΕΚ 180 Α'), προστίθεται παράγραφος 7Α που έχει ως εξής:

«7Α. Σε υποθέσεις που έχουν παραπεμφθεί αρμοδίως για να εκδικαστούν στο τριμελές εφετείο κακουργημάτων και λόγω της σοβαρότητας και του αντικειμένου τους πρόκειται να διαρκέσουν επί μακρό χρόνο, η ολομέλεια του δικαστηρίου των εφετών, που συνέρχεται μετά από πρόσκληση του διευθυνόντος το δικαστήριο δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από την κλήρωση της συνθέσεως, ορίζει από μεν τους προέδρους εφετών αριθμό δεκαπλάσιο, από δε τους εφέτες αριθμό δεκαπενταπλάσιο του απαιτούμενου για τη συγκρότηση του δικαστηρίου, μεταξύ των οποίων θα κληρωθούν ο πρόεδρος του δικαστηρίου από τους προέδρους εφετών και τα σύνεδρα μέλη του δικαστηρίου από τους εφέτες, οι οποίοι με τους αναπληρωτές τους, έναν πρόεδρο εφετών και δύο εφέτες, που κληρώνονται από τον ίδιο αριθμό δικαστών και συμπαραδρεύουν (άρθρο 9 παρ. 3 Κ.Π.Δ.), θα συγκροτήσουν το δικαστήριο του τριμελούς εφετείου κακουργημάτων.

Η απόφαση της ολομέλειας ισχύει από τη δημοσίευσή της. Τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια ισχύουν και για τη συγκρότηση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου στην περίπτωση που οι υποθέσεις αυ-

τές αχθούν ενώπιόν του. Ο εισαγγελέας της έδρας και ο αναπληρωτής του, ο οποίος συμπαρίσταται, κληρώνονται από δέκα εισαγγελείς εφετών που έχουν οριστεί από την ολομέλεια της οικείας εισαγγελείας με την ίδια διαδικασία, ενώ κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως όσα προβλέπονται στα προηγούμενα εδάφια. Η κλήρωση για τη συγκρότηση του προηγούμενου της δικασίμου μήνα από το Α' Τριμελές Εφετείο Πλημμελημάτων σε δημόσια συνεδρίαση. Οι κληρωθέντες συμμετέχουν σε κάθε τυχόν επόμενη μετ' αναβολή δικάσιμο, εκτός εάν παύσουν για οποιονδήποτε λόγο να ανήκουν στη δύναμη του δικαστηρίου, οπότε τη θέση τους καταλαμβάνει το αντίστοιχο αναπληρωματικό μέλος. Στην περίπτωση αυτή, στη θέση του αναπληρωματικού, εφόσον εξακολουθεί να συντρέχει ο λόγος αναπλήρωσης, ορίζεται με την ίδια διαδικασία από την ολομέλεια νέο μέλος».

Άρθρο 2

1. Στο προσωπικό των καταστημάτων κράτησης, σωφρονιστικών και θεραπευτικών καταστημάτων, ειδικών θεραπευτικών καταστημάτων και Κεντρικής Αποθήκης Υλικού Φυλακών (Κ.Α.Υ.Φ.) χορηγείται ειδική αποζημίωση για κάθε ημέρα απασχόλησης πέραν του πενήντα ημερών. Το ύψος της αποζημίωσης, καθώς και κάθε άλλης λεπτομέρειας για την εφαρμογή της διάταξης αυτής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του Ν.2776/1999 «Σωφρονιστικός Κώδικας» αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Κ.Ε.Σ.Φ. απαρτίζεται από πέντε μέλη Δ.Ε.Π. ελληνικών Α.Ε.Ι., κατά προτίμηση νομικούς με ενασχόληση σε θέματα ποινικού ή σωφρονιστικού ή συνταγματικού δικαίου, έναν επιστήμονα εξειδικευμένο στη σωφρονιστική ή την ψυχολογία των εγκλειστών ή τη μεταχείριση των τοξικομανών ή σε άλλο συναφές αντικείμενο, έναν εισαγγελέα ή αντεισαγγελέα εφετών, τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Σωφρονιστικής Πολιτικής, τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Επιθεώρησης, έναν διευθυντή καταστήματος κράτησης και έναν κοινωνικό λειτουργό που υπηρετεί στην κοινωνική υπηρεσία καταστήματος κράτησης».

Άρθρο 13

Το επίδομα του εδαφίου ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Ν. 2470/1997 με τον τίτλο «ειδικό επίδομα προσωπικού σωφρονιστικών και αναμορφωτικών καταστημάτων κράτησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης» αυξάνεται κατά εκατόν δεκαοκτώ (118) ευρώ και διαμορφώνεται στο ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

Άρθρο 14

1. Η παρ. 2 του άρθρου 21 του Ν. 2830/2002 τροποποιείται ως εξής:

«2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ως ημέρα γέννησης λαμβάνεται υπόψη η πραγματική, που αποδεικνύεται με ληξιαρχική πράξη, η οποία έχει συνταχθεί το αργότερο μέσα σε ενενήντα ημέρες από την ημέρα της γέννησης. Εάν δεν συντάχθηκε ληξιαρχική πράξη, σύμφωνα με τα παραπάνω, ως ημέρα της γέννησης θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 33 του Ν. 2830/2002 τροποποιείται ως εξής:

«2. Ως ημερομηνία γέννησης για την εφαρμογή της παραγράφου 1 θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης του αποχωρούντος, εφόσον δεν υφίσταται ληξιαρχική πράξη γέννησης που έχει εξαρχής συνταχθεί».

Άρθρο 15

1. Μετά την παρ. 3 του άρθρου 32 του Ν.3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α'/1-5-2002) προστίθεται παράγραφος 3α η οποία έχει ως ακολούθως:

«3.α. Για τις αποδοχές και εν γένει απολαβές των ανωτέρω εφαρμόζονται οι διατάξεις της Π.Υ.Σ. 88/1985 (ΦΕΚ 142 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά.

Η σχετική δαπάνη θα βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (Φ07/150).

2. Η διάταξη του άρθρου αυτού ισχύει από την 1-5-2002 ημερομηνία δημοσίευσής του Ν.3013/2002 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 32 του Ν. 3013/2002 προστίθεται εδάφιο β' που έχει ως ακολούθως:

«4. Ο συνολικός αριθμός των τηλεφωνικών συνδέσεων καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από αίτημα του Επιτρόπου».

Άρθρο 16

Οι διατάξεις των τέταρτου, πέμπτου και έκτου εδαφίων της παραγράφου 5 του άρθρου 12 του Ν. 2730/1999, όπως η παράγραφος 5 προστέθηκε με το άρθρο 4 παράγραφος 6 του Ν.2819/2002 και το εδάφιο πέμπτο αυτής, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από την παράγραφο 10 του άρθρου 45 του Ν.2992/2002, αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση άρνηση απόδοσης της χρήσης των παραπάνω ακινήτων στην Ο.Ε.Ο.Α. Αθήνα 2004 Α.Ε. ή στο φορέα εκτέλεσης του έργου μετά την καταβολή της αποζημίωσης του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού, εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου 45 του Ν. 2992/2002. Η προθεσμία για την άσκηση της ανακοπής ενώπιον του εισαγγελέα εφετών και η άσκηση αυτής δεν αναστέλλουν την εκτέλεση. Η αίτηση στην εισαγγελέα υποβάλλεται από την Ο.Ε.Ο.Α. Αθήνα 2004. Στη διαδικασία αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 69 Κ.Πολ.Δ.

Κάθε άλλη διαφορά αποζημίωσης των μισθωτών, μεγαλύτερη από προβλεπόμενη στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου αυτής, εφόσον δεν επιλύεται συμβιβαστικά, εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 11 του Ν.2730/1999, ανεξάρτητα από τη διαδικασία αποβολής από τη χρήση του ακινήτου της παρ. 3 του παρόντος άρθρου. Διάδικοι στη σχετική δίκη είναι ο εκμισθωτής και ο φορέας ή ο ανάδοχος εκτέλεσης του Ολυμπιακού Έργου. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς κατά τη δημοσίευσή του παρόντος νόμου υποθέσεις».

Άρθρο 17

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Επιμέλεια: Κών/νος Τζασέλλας, Εισαγγελέας Παντοδικών

Συναίνεση

Με αφορμή τις αντιδράσεις που προκάλεσε η νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης για τη ρύθμιση του ζητήματος της παροχής των ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης στις αίθουσες των δικαστηρίων κατά τη διάρκεια των δικών, η Ένωση γνωστοποίησε στον Υπουργό Δικαιοσύνης ότι συμφωνεί με την προτεινόμενη ρύθμιση, με την οποία επιλύεται ένα σοβαρό πρόβλημα που απασχολεί έντονα τους δικαστικούς λειτουργούς, λόγω ιδιαίτερα αρνητικών φαινομένων που προκάλεσε κατά το παρελθόν η παρουσία αυτή. Επεσήμανε δε ως ιδιαίτερα θετικό το γεγονός ότι για πρώτη φορά, η σύμφωνη γνώμη όλων των παραγόντων μιας δίκης (δικαστών, εισαγγελέα και διαδίκων), αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για να επιτραπεί η παρουσία των μέσων αυτών.